Ժէ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4274 | 16/29 ՄԱՐՏ 1900 | ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ | 28 ԶԻԼԳԱՏԷ 1317 | Ժէ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4274

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

در غلبه ده غلطه ده (آره‌وك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues à la Direction du Journal "AREVELK" Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որեւէ զրուցիւն պէտք է ուղղել ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ.
» » » » վեցամսեայ. 70 »
» » » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրանկ
» » » վեցամսեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ՄԻԻՍ ՎԵՐՔԸ

Կերակի՝ իրեն արժանի յուղարկաւորութիւնէ մը ետք հողին յանձնեցին խեղճ Դաւիթ Սարգիսեանին մարմինը, ու շատեր անանկ կարծեցին թէ ատով գոցուեցաւ վերջը մը՝ որ այնչափ խօսեցուց իր վրայ։ Երիտասարդ ուսուցիչ մը,—որ բառին իսկական նշանակութեամբը արժանի էր իր կոչումին,—անբուժելի հիւանդութեամբ մը վարակուած Ազգ. Հիւանդանոց կ'իյնայ, հանրային գթութեան կարօտ վիճակի մը մէջ, մամուլը խնդիր կ'ընէ այս պարագան, հանգանակութիւն կը բացուի մէկ երկու կողմերէ, Ուսումն. Խորհուրդը մէջ կ'իյնայ, ու վերջապէս կարելի կ'ըլլայ պզտիկ նպաստ մը հասցնել կարօտ ուսուցչին։ Բայց մահն ալ կ'աշխատի միւս կողմէն ու վերջի ի վերջոյ կը յաղթանակէ։ Եւ ամէն անոնք որոնք վայրկեանի մը չահագրգռման առարկայ դարձուցած էին Դաւիթ Սարգիսեանի անունը, ցաւակցութեան արտայայտութիւններ ընելով հանդերձ, տեսակէտով մըն ալ ներքին գոհունակութիւնը կը յայտնեն թէ մեր ընկերաշունչը կուշտը ծակող այս վէրքը գոցուեցաւ։

Եւ սակայն այդ վէրքը չէ գոցուած,—Դաւիթ Սարգիսեան ամուսնացած մեռաւ, թողլով կին մը և երեք անչափահաս զաւակներ, որոնք այս պահուս ով գիտէ ո՛ր սենեակին անկիւնը ամքած են, սեղմուած իրարու քով, դողալով ցուրտէն, անկարելիր ցուրտէն որ խնայել չի՛ գիտեր, ա՛օթի ամէնքն ալ, սպասելով որ կարեկցող, գթասէր հոգի մը իրենց վրայ մտածէ, սանկ հացի կտոր մը ղրկելու համար։ Մարքի առջեւ բերէք անգամ մը. չորս հոգի անօթի են այս պահուս, ու եթէ երբեք ո՛և է օգնութիւն մը չըլլայ այսօր վաղը, ով գիտէ դեռ ի՞նչ վիճակի մէջ պիտի իյնան այդ կինն ու երեք որբուկները, որոնք կրնան մինչեւ մուրացկանութեան դիմել՝ միշտ այն կտոր մը հացին համար որ կը խուսափի իրենցմէ։ Այս տխուր ենթադրութեան անո՛ր համար կը յանգիցէ, որովհետեւ պարագան նոր չէ և ամէն առաջ տեսնուած են արդէն հարիւրաւոր պարագաներու, —մեծ մասամբ ուսուցիչներու այրիներ ու որբեր՝ որոնք անօթութեան ուրուականին հանդէպ չեն վարանած թափառիկ կեանքը ապրիլ ձեռքերնին բաց մուրացողներուն։

Վէրքը հոս է հիմայ, այս վէրքը պէտք է գոցել, կարելի եղածին չափ նպաստելով այդ տարաբաղդ կնոջ ու իր երեք զաւակներուն, —երեքն ալ դեռ կեանքին անգիտակ,— որոնք այս պահուս իրենց անօթութիւնը կը պոռան, կտոր մը հացի սպասելով։ Եւ քիչ մը ամէն մարդ պարտաւոր է իր կարողութեան չափով բաժին մը բերել այդ նպաստի գործին, մասնակցելով այն երկու հանգանակութեանց, որոնցմէ մէկը Ուսումնական Խորհուրդը բացած է և միւսն ալ Կէտիք-փաշայի Թաղական Խորհուրդը, որ չա՛տ գեղեցիկ և ամէն կերպով գովելի ընթացք մը ունեցաւ խեղճ Սարգիսեանի ընծայուած վերջին յարգանքին առթիւ։ Ամէն մարդ պէտք է մասնակցի այդ երկու հանգանակութեանց. ամէն մարդ պէտք է աչքին առջեւ բերէ տարաբաղդ ընտանիքին թշուառութիւնը, անօթութիւնը. ամէն մարդ իր սրտէն բղխած նուէրը պէտք է ընէ, որովհետեւ այդ թշուառութեան. այդ անօթութեան ամբոխումը այս կամ այն անհատին չէ՛ որ կ'իյնայ հապա բովանդակ համայնքին, նկատելով սա ամենակարեւոր պարագան թէ հանգուցեալ ուսուցիչը ամբողջ տասնը չորս տարի պաշտօնավարած է Ազգ. վարժարաններու մէջ. պաշտօնավարութիւն մը մանաւանդ, որ ամէնէն արդիւնաւորներէն մէկն է եղած։

Իրաւ է որ Սարգսեանի ընտանիքին նմանող բազմաթիւ ընտանիքներ ունինք որոնք ով գիտէ ո՛ր մութ անկիւնները իրենց թշուառութիւնը կը ծծեն, և իրենց արցունքով կը կակղեցնեն այն քար-հացը որ մուրալով ձեռք ձգուած է, բայց վերջապէս ատոնք մոռցուած կը մնան, ու մարդ բան չէսեր իրենց մասին։ Մեր մէջ արդէն, բարեգործութեան եղանակը քիչ մը չափազանց տարօրինակ է. բարեսրտութիւնը ա՛ն ատեն միտքերնիս կ'իյնայ երբ թշուառութիւնը կը պոռան մեր երեսին. անկէ անդին՝ ոչ ոք կը հետաքրքրուի այն դժբաղդներով որոնք այս ու այն հիւղակին մէջ թերեւս կեա՛նքը կ'անիծեն՝ անբախտ ծնած ըլլալնուն։ Այսպէս, եթէ երբեք մամուլը խնդիրը արծարծած չըլլար, ոչ ոք պիտի ուզէր մտածել հիւանդանոցին մէջ տառապող ուսուցչին և անոր ընտանիքին վրայ։ Բայց հիմայ որ այդ բոլոր թշուառութիւնը պարզուած է իր բովանդակ քստմնեցուցիչ իրականութեամբը, տեսնենք որչա՛փ պիտի կրնանք յարգել ցաւալի յիշատակը դժբաղդ ուսուցչի մը՝ որ ամբողջ կեանքի մօտ բան մը նուիրած է ազգ. կրթութեան գործին։

Ա. Ա.

ՀԱՄԲՈՒ ՆՕԹԵՐ

ԻՍԿԻՆԵՏԻՐՈՒՆԻ ՄԷՋ

Ճամբուն վրայ յուսահատ, անցորդներուն օգնութիւնը կը մուրանք մեր կառքին փրկութեանը համար. ոմանց մերժումն ու անտարբերութիւնը մեզ կը տխրեցնէ ա՛լ աւելի, ու հարիւր մէկ ու կէս ժամու չարչարանքէ մը վերջ կրնանք շարունակել մեր ճամբան։ Երթալով կ'երփներանգուին բլուրները. ծիծաղկոտ ափերը լուսերփնուած են լեռներու կիսատուներներով, հետզհետէ ցածցող ու բարձրացող բլուրներով. մրտենիներու և կարմրաբուն ծառերու ստուերները միացած խնկաբոյր պուրչախին ու հազարմեկ ծաղկին, փունջ փունջ դալարքի մէջ կը ցուցադրեն հիւսքանչ ծաղկներու երկար պուրակները, թաւ, կարմիր, ճերմակ ու դեղին, որոնք նախնեաց խատուտիկ վերարկուն կը հիւսեն այդ անկոխ անտառակներուն։ Իրենց վայրերի գեղեցկութիւնը պարծէ չզգար բնաւ մարդերու խնամքէն, սիրահար լեռներու, ուր կ'ապրին ցուրտին բուքին հեստելով, ցանցառ անցորդներուն կորով ներշնչելու համար իրենց ծաղկուն ժպիտներով։ Ասոնց մօտ, մարդուս վայրենալու բաղձանքը կ'աւելնայ, ու տեսակ մը ցրտութիւն կը ծնի դէպի քաղաքները, ուր ամէն բան կը բռնազբօսի սէրը, ժպիտը, արցունքը, գեղեցկութիւնը։ Վարը՝ խոշոր լեռներու ծոցը կը ծարաւի ճերմակ լինը, ու այս ամէնուն վայելքը կ'ունենան շարունակ երկու գիւղակները քիւրտ Փէյլահ մրբոլներու, զարաչիներու (չինկեանէ), որոնք շարժուն սայլ-տնակներ ալ ունին իրենց տեղափոխութեան գիւրութեան համար։ Ընդարձակ դաշտերու մէջ, ուղտերու անվերջ երամակներու՝ կրկզած, շարժուն բլրակներ կը ձեւացնեն, իրենց դղրդդ ձայներովը խռովք ցանելով խաղաղ մարգերուն մէջ, ուր քարերը հոս ու հոն կը սպիացնեն լեռներուն դարաբիքը, ինչպէս պանրամիւղերէ ու ողորմելի բերեն հացնեն հաստատութիւնը ըղձացուած բարձրութեան վրայ։ Համաձայնելէ յետոյ ծրագրին զանազան կէտերուն վրայ, պէտք է բժշկապետին երաշխաւորել պէտք եղած ժամանակամիջոցը (գոնէ հինգ տարի), ինչպէս նաեւ անոր պաշտօնավարութեան միջոցին լիովին յարգել իր հեղինակութիւնը ծրագրին զանազան տրամադրութիւնները յաղոգպէս ի գլուխ հանելու համար։ Բժշկապետը պէտք է ունենայ իր բնակարանը կամ հիւանդանոցին մէջ, կամ անոր մօտը, միշտ իր պաշտօնին գլուխը դնելու կարենալու համար. և վասն զի այս բանը միայն այն պայմանով կարելի է, որ բժիշկը ստիպուած չըլլայ հիւանդանոցէ դուրս մասնաւոր հիւանդներով զբաղելու, պէտք է յատկացնել անոր իր ձեռնհասութեան և պաշտօնին ծանրութեան համապատասխանող ամսական կամ տարեկան վարձք որուն կանոնաւոր վճարումը յատուկ պայմանագրութեամբ երաշխաւորուած պէտք է ըլլայ իր ամբողջ պաշտօնավարութեան միջոցին։

Ծրագրին կարեւոր կէտերէն մին պէտք է կ'երեւայ թէ համոզմամբ խօսեցաւ։ Բայց սա ճշմարիտ է, թէ արտաքին էականը չէ և եթէ հարկ լինի մի ընտրութիւն ընել հարուստ ներքինով աղքատ արտաքինին և հարուստ արտաքինով աղքատ ներքինին մէջ, անտարակոյս պէտք է նախապատուութիւնը առաջինին տալ։ Մեր Ազգ. Հիւանդանոցը իր ընդարձակ ծաւալով կ. Պոլսոյ հայ հասարակութեան իրենց արտաքինով աչքի զարնող շատ քիչ չենքերէն մէկն է. սակայն այսքանը բաւական չէ, պէտք է որ հոն տիրող ոգին կրէ իր մէջ բոլոր այն յատկերը՝ որոնք կուտան հաստատութեան ներքին լիութիւնը և բարոյական բարձրութիւնը։

Մեր Ազգ. Հիւանդանոցը դնելու համար եւրոպական հիւանդանոցներու մակարդակին վրայ, նախ և առաջ պէտք է յանձնել անոր վարչութիւնը մի կարող, եւրոպական տիպար-հիւանդանոցներու մէջ արդէն ծառայած մի բժշկի, ստեղծելով անոր համար բժշկապետի պաշտօնը։ Սա պէտք է պատրաստէ և մատուցանէ Հոգաբարձութեան ծրագիր մը՝ որ պարունակէ իր մէջ այն բարեփոխութիւնները, որոնք հետզհետէ գործադրուելով պէտք կ'երեւայ թէ համոզմամբ խօսեցաւ։ Բայց սա ճշմարիտ է, թէ արտաքինը էականը չէ և եթէ հարկ լինի մի ընտրութիւն ընել հարուստ ներքինով աղքատ արտաքինին և հարուստ արտաքինով աղքատ ներքինին մէջ, անտարակոյս պէտք է նախապատուութիւնը առաջինին տալ։ Մեր Ազգ. Հիւանդանոցը իր ընդարձակ ծաւալով կ. Պոլսոյ հայ հասարակութեան իրենց արտաքինով աչքի զարնող շատ քիչ չենքերէն մէկն է. սակայն այսքանը բաւական չէ, պէտք է որ հոն տիրող ոգին կրէ իր մէջ բոլոր այն յատկերը՝ որոնք կուտան հաստատութեան ներքին լիութիւնը և բարոյական բարձրութիւնը։

Մեր Ազգ. Հիւանդանոցը դնելու համար եւրոպական հիւանդանոցներու մակարդակին վրայ, նախ և առաջ պէտք է յանձնել անոր վարչութիւնը մի կարող, եւրոպական տիպար-հիւանդանոցներու մէջ արդէն ծառայած մի բժշկի, ստեղծելով անոր համար բժշկապետի պաշտօնը։ Սա պէտք է պատրաստէ և մատուցանէ Հոգաբարձութեան ծրագիր մը՝ որ պարունակէ իր մէջ այն բարեփոխութիւնները, որոնք հետզհետէ գործադրուելով

—)(3)(—

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ

Ուր արտաքինը յաջող կերպով կը միանայ ներքինին հետ, հոն կը ծնի ներդաշնակութիւնը և հոն ուր արդիւնք կը սպասուի, պէտք է տիրէ ներդաշնակութիւնը։ Անցեալները մի յոյն բարեկամի հետ խօսելով կ. Պոլսոյ հայ և յոյն հասարակութիւններու վրայ, այն կարծիքը յայտնեցի թէ Յոյները առ հասարակ աւելի բարձր կը գտնեմ քան թէ Հայերը, թէ՛ մտաւոր զարգացման և թէ՛ հարստութեան մասին և սաոր իբրեւ ապացոյց յառաջ բերի Յունաց դպրոցական և եկեղեցական հսկայ շէնքերը որոնց քով Հայոց դպրոցները և եկեղեցիները յաճախ գաճաճներ են։ Ցոյն բարեկամս պատասխանեց, թէ Յոյները աւելի ցուցասէր են և թէ իրենց շէնքերու մէջ տիրող ոգին բաւական Թոյլ է. մինչդեռ Հայերը, յարեց, աւելի էականը և դրականը փնտռող ժողովուրդ մըն է։ Ես թէեւ յոյն բարեկամիս համակարծիք չեմ, սակայն ինձ անպիտի բերեն հաստատութիւնը ըղձացուած բարձրութեան վրայ։ Համաձայնելէ յետոյ ծրագրին զանազան կէտերուն վրայ, պէտք է բժշկապետին երաշխաւորել պէտք եղած ժամանակամիջոցը (գոնէ հինգ տարի), ինչպէս նաեւ անոր պաշտօնավարութեան միջոցին լիովին յարգել իր հեղինակութիւնը ծրագրին զանազան տրամադրութիւնները յաղոգպէս ի գլուխ հանելու համար։ Բժշկապետը պէտք է ունենայ իր բնակարանը կամ հիւանդանոցին մէջ, կամ անոր մօտը, միշտ իր պաշտօնին գլուխը դնելու կարենալու համար. և վասն զի այս բանը միայն այն պայմանով կարելի է, որ բժիշկը ստիպուած չըլլայ հիւանդանոցէ դուրս մասնաւոր հիւանդներով զբաղելու, պէտք է յատկացնել անոր իր ձեռնհասութեան և պաշտօնին ծանրութեան համապատասխանող ամսական կամ տարեկան վարձք որուն կանոնաւոր վճարումը յատուկ պայմանագրութեամբ երաշխաւորուած պէտք է ըլլայ իր ամբողջ պաշտօնավարութեան միջոցին։

Ծրագրին կարեւոր կէտերէն մին պէտք է ըլլայ հայ գթութեան քոյրերու պատրաստութիւնը Հիւանդանոցին մէջ, որոնք թէ նոյն հաստատութեան պիտի ծառայեն և թէ ի հարկին պիտի երթան դրամանել մասնաւոր հիւանդներ։ Այս գաղափարին իրագործումը թէ աղքատ և թէ ունեւոր հայահիներու համար որոնք անձնուիրութեան և բարեսիրութեան տենչը ունին, մի յայն դաշտ պիտի բանայ և միջոց պիտի տայ քրիստոնէութեան հիմնական սկզբունքը, այն է մարդասիրութիւնը, դրական կերպով գործադրելու։ Ընդունելով բողոքական քոյրերու մէջ տիրող լաւագոյն դրութիւնը որ է միայն մի որոշ ժամանակի համար (3—5 կամ աւելի տարիներ ուխտել զինքը նուիրել հիւանդապահութեան, դրութիւն որ ընդունուած է նաեւ կաթոլիկ քոյրերու մի մասէն, գթութեան գործին նուիրուող հայուհիները ազատ կ'ըլլան այդ ժամանակի լրանալէն յետոյ իրենց կոչումէն հրաժարելու. իսկ երբ կը փափաքին իրենց կոչումին մէջ յարատեւել, կը վերանորոգեն իրենց ուխտը մի նոր ժամանակամիջոցի համար։ Այս կերպով իրենց աղաւ կամքը յարգուած կ'ըլլայ և լրջօրէն փափաքողները և կարողները ուխտին մէջ կը մնան, մինչդեռ նուազ կարողները տակաւ կը հեռանան։ Հիւանդանոցներու վարչութիւնները առ հասարակ կը վկայեն, թէ գթութեան քոյրերու մատուցած ծառայութիւնները, թէ չափով և թէ տեսակով, աւելի գնահատելի են քան թէ աշխարհիկ հիւանդապահներունը. և այս բոլորվին պարզ է, վասն զի մինչդեռ աշխարհիկ հիւանդապահ կինը միայն իր նիւթական շահին համար կ'աշխատի, Գթութեան քոյրը իբրեւ մի հոգեկան-կրօնական գործ կը նկատէ իր պաշտօնը և իր բոլոր բարոյական ոյժերը կը լարէ ստանձնած պարտականութիւնները Աստուծոյ առջեւ անթերի կերպով կատարելու համար։

Ազգային Հիւանդանոցը տարուան մէջ բաւական մեծ թուով հիւանդ կ'ընդունի և բժշկապետը իրաւամբ պարտական է այդ հիւանդները մանրամասն և մեթոտիք կերպով ուսումնասիրելով հրատարակել պարբերաբար այն ամէն դէպքերը որոնք կարող են օգտակար և շահեկան ըլլալ բժշկական աշխարհին։ Պէտք է իրաքանչիւր հիւանդին պատմութիւնը դրի առնուի, օրը օրին և ժամը ժամին նշանակուին հիւանդութեան ցոյց տուած փոփոխութիւնները և իւրաքանչիւր մահուան դէպքէ յետոյ դիակնութիւն կատարուի և արդիւնքը գրի առնուելով պահուի։ Վերջապէս հայ ցեղաբանութեան ուսումնասիրութեան համար առատ նիւթ կարող են տալ հիւանդանոցի բազմաթիւ հիւանդները և այս հաստատութիւնը կարող է տակաւ առ տակաւ մի սովորական հիւանդանոցի չոր ու ցամաք նկարագիրը թողլով՝ գիտական լուրջ և արդիւնաւոր աշխատութեան մի կեդրոն դառնալ։ Տարեկան մի ընդարձակ տեղեկագիր պէտք է պարզէ Հիւանդանոցին իսկական կացութիւնը տալով վիճակագրական վստահելի և մանրամասն տեղեկութիւնները։

ՏՈՔԹ. Մ. ՎԱՀԷ

Դեկտեմբեր 1899

Վ. Ե Ր Ջ

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

ԴՈՂԵՐՆ ՈՒ ՔՍԱԿԱՀԱՏՆԵՐԸ

ԲԱՐԻԶ, 21 Մարտ 1900

Բարիզի Արուեստահանդէսին բացումը մօտ ըլլալով, գողերու կարտարեալ բանակ մը սկսած է արշաւել դէպի Ֆրանսայի մայրաքաղաքը՝ որ առաջիկայ հանդէսներուն առթիւ չահագործման սքանչելի աղբիւր մը պիտի դառնայ այդ վերջին ծայր պատուաւոր արհեստաւորներուն։ Կ'ըսեն նոյն իսկ թէ Նիւ-Եորքի մէջ քսակահատներու անանուն Ընկերութիւն մը կազմուեր է մի՛ միայն Բարիզը չահագործելու Նպատակով։

Աւելորդ է ըսել թէ Բարիզի ոստիկանութիւնն ալ իր կողմէ սքանչելի հսկողութիւն մը կը կազմակերպէ այս պահուս, եթէ ո՛չ բոլորովին, գէթ մասամբ առաջքը առնելու համար այդ համակրելի մարդոց չահատակութեանց. մարդիկներ՝ որոնք քիչ մը չափազանց խօսեցնել պիտի տան իրենց վրայ։

Այս առթիւ, տեղւոյս առօրեայ թերթերէն մէկը, հետեւեալ կերպով կը նկարագրէ այն առաւել կամ նուազ վարպետորդի միջոցները՝ որոնցմով քսակահատները ի գործ կը դնեն իրենց հանրագուտ արհեստը։

Այդ միջոցներուն ամէնէն տարօրինակներէն մէկն է à l'esbrouffe կոչուածը։ Մարդ մը կը վազէ բոլոր ուժովը և բուռն կերպով կը բաղխի մարդու մը՝ որ առաջուց իսկ նշանակուած է և որուն վրայ երկրորդ քսակահատ մը կը հսկէ։ Վազողը գետին կը տապալէ մարդը ու ու կանցնի կ'երթայ առանց կենալու։ Այդ միջոցին երկրորդ քսակահատը խեղճ մարդուն մօտենալով, «վա՛խ, վա՛խ» ըսելով կը սկսի վերցնել, առանց մոռնալու այդ պատեհութեամբ չորթել խեղճին դրամապանակը՝ զոր երկրորդ մեղսակցի մը կու տայ։ Այդ երորդը դրամը կ'առնէ ու չի կենար։ Ջիչ ետքը, խեղճ մարդը ինքզինքին գալով թէեւ կը հասկնայ դրամապանակին գողցուած ըլլալը, բայց ի՞նչ կրնայ ընել։ Ու ոչ ոք կը կասկածի այն բարեսիրտ մարդուն վրայ՝ որ արկածեալը վեր վերցուցած էր, ամէն տեսակ խնամքի առարկայ ընելով զայն։ Մնաց որ դրամապանակն ալ իր քովը չի գտնուիր ու նոյն իսկ ոստիկանական խուզարկութեան մը պահուն կրնայ ամուր սրտով գտնուած տեղը մնալ, քանի որ մարդուն դրամապանակը չատոց արդէն տարուած է երրորդ մեղսակցին կողմէ։

Ուրիշ աւելի տարածուած գողութեան եղանակ մըն է գինովցնելով կատարուած չորթումը։ Մարդ մը՝ որ բնաւ չես ճանչնար, բարեկամ կ'ըլլայ քեզի հետ, և օրին մէկը գաւաթ մը օղի կ'առաջարկէ. գինետուն մը կ'երթաք, ուր ձեր առատաձեռն բարեկամը չէնք չնորհք կը գինովցնէ ձեզ ու դրամնիդ կը չորթէ։ Այս գողութիւնը ընդհանրապէս պանդոկներու մէջ կը կատարուի, նոյն իսկ յաճախ կիներու մասնակցութեամբ։

Կայ նուաւ ամերիկեան դրութիւնը որ գրեթէ միշտ կը յաջողի։ Պանդոկի մը մէջ, մարդուն մէկը իր դրացիին կապոց մը տանելով կ'ըսէ.

—Սիրելի՛ բարեկամս, ես քանի մը ժամ բացակայել պանդոկէն։ Կը վախնամ որ գող մըտնէ. ասոր համար կը խնդրեմ որ քիչ մը տեսնուաս համար այս կապոցը ձեր քով մնայ։ Մի՛այն թէ ուշադրութիւն, որովհետեւ 35,000 ֆրանք կայ մէջը։

Ու գողը կը բանայ կապոցին բերանը և իր դրացիին ցոյց կու տայ քանի մը ծրարներ՝ որոնց վրայ 1000 թուանշանը գրուած է, և որոնցմէ մէկէն դուրս ալ պանքնոթի մը ծայրը կ'երկարի։ Տասը վայրկեան ետքը, գողը պանդոկ կը վերադառնայ ճամպարանքով և իր դրացին գտնելով կ'ըսէ.

—Սիրելի բարեկամս, ճամպարանքով դրամապանակս սենեակս մոռցայ. 500 ֆրանք փոխ տո՛ւ էք ինծի։

Բնականաբար սիրելի բարեկամը կը յանձնէ 500 ֆրանքը, մտածելով որ մարդուն 35,000 ֆրանքը իր քովը աւանդ ձգուած է։ Եւ սակայն կ'անցնին բաւական օրեր, ու դրացին չի՛ դար, ո՛չ 500 ֆրանքը հատուցանելու, ոչ ալ 35,000 ֆրանքը առնելու։ Ան ատեն միայն մարդը կը մտածէ կապոցը բանալ, ու ծրարները հատիկ հատիկ քակելով հին լրագիրներ միայն կը գտնէ անոնց մէջ, ինչպէս նաեւ 50 ֆրանքնոց պանքնոթ մը՝ որ դիտմամբ կիսովին դուրս ձգուած էր։ Աւելորդ է ըսել թէ այդ պանքնոթն ալ գրեթէ միշտ կեղծ կ'ըլլայ։

ՏԵՂԱԳՐԱԿԱՆ

ԳՈՆԻԱ

Ծանօթ ագգային մը՝ որ քանի մը ամսէ ի վեր Գոնեա հաստատուած է, հետեւեալ սիրուն նամակը ղրկած է մեզ տեղւոյն բնակչութեան ու նշանաւոր շէնքերուն վրայ։

* * *

Հոս ամէն տան մէջ, օղիի մէկ մէկ գործարան կայ, ուր, ինչպէս երբեմն Զրադաշտական կրակը պարսկական տաճարներուն տակ, բոցերու ճարճատիւնը չի դադրիր բնաւ. ուստի, որպէս զի օղիի սպառումը ըլլայ և կրակը միշտ վառ մնայ օղին արտադրող կաթսային տակ, փղոցէն անցնողին օձիքէն կը բռնեն և օղի մը կը հրամցնեն։ Հակառակ այս ալքոլական համակրանքին՝ տեղացիք կայտառ, բարեկազմ, կարչեղ և երկարակեաց եղած են միշտ։ 85-90-95 տարեկան ծերունիներ չա՛տ կան որոնք տակաւին կը կոխեն անցուր և վրայէն ալ անանկ ազուր «ՀՕ»ով մը կը քալեն որ մարդ երեսնուն վեր ապուշ ապուշ կը նայի։ Հետաքրքրուեցայ, ծերունգի և մեռելներու տոմարը քննեցի և հոս գալէս ի վեր, որ 17 ամիս է գրեթէ, արձանագրուած գտայ 157 ծերունդ և 39 մա՛ն՝ որոնց 22ը նորածին մանուկներ էին։

Հի՛ն, հի՛ն, հի՛ն։ Է՛հ, լա՛ւ, օրինակի համար, նամակագրուհին հի՛նը, ըսելիք չունիմ, գիրքերու և ձեռագիրներու հի՛նը, թանկագին բաներ արդարեւ, գորգերու, կապերտներու, բաչալներուը, ասոնք ալ շատ կը գնուտուին հոս, սակայն ջուրին հի՛նը, կը խմի՞։ Այո, այս քաղաքին մէջ ջուրին նորը չի խմուիր՝ այլ հինը, գէթ 15 օրուան ըլլալու է։ Կ'ուզե՞ս տունդ այցելող հիւրերը պատուասիրել, կարասներու մէջ 1-2 տարիէ ի վեր հինցած գաւաթ մը ջուր տուր անոնց։ Կան տաւներ՝ որ 10-12 տարուան ջուր պահած ունին և իրաւի շատ սխորժով կը խմուին այդ ջուրերը և առողջարար են։

Անճարակին կիրակին հարսնիք մը գայի. փեսան 18 տարու հոպիւ կար, իսկ հարսը՝ 12. փեսին հայրը սենեակին անկիւնը նստած «Գուրպան օլսյմ Ալլահա քի պու կիւնի պանա էկսօքէրտի» կ'ըսէր և արցունք կը թափէր. մխիթարութեան արցունք, տղուն միւրիվեքը տեսեր էր։ Իրշպէս ըսի, փեսան 18 տարեկան, տակաւին դպրոցականի հանգամանքով զեղուն, քիչ շատ սրամիտ, աշխատասէր պատանի մըն էր. երկու ամիս է որ վարժարանէն ելած է... փեսայ ըլլալու համար. բանի գործի սկսած չէ տակաւին. հայրն ալ ազքատ է։

Հոս մարդիկ միայն կանանցմէն չեն, հոգածիներ ալ կան։ Մի՛ զարմանաք, հողը ա՛յնքան բարեբեր է հոս որ լաւագոյն արտադրելու պէս մարդ ալ կ'արտադրէ։ Շուրջ երկու ամիս առաջ, շաբաթ օր մը գարնանային էն զուարթ օրուան պատկերը ունէինք։ Երկու հայ դպրոցականներ, 10-11 տարեկան, եկեղեցի երթալու համար Սուլթան Ալայտինի սարահարթը ելլելու ատեն, հոն, բլրակին կո՛շը, նորածին մանկան մը խուլ ու խեղդուկ լացը կը լսեն. «Ընկա՛, ընկա՛, ընկա՛»։ Տղաք չորդին կը նային մէկը չեն տեսներ, սակայն մանկիկը իրենց ոտքերնուն առջեւն է, հողին տակ, դուրս հանած միայն թաթիկին մէկը՝ զոր կը շարժէ՝ հողին բարխելով ուժգին։ Բարձրացած կակուղ հողը ձեռքովին մէկ կողմ կ'ընեն տղաք և հողին մէջ փռուած թաշկինակի մը տակէն՝ իրենց առջեւ կը տեսնեն արու մանուկ մը մօրեսերկ՝ որ տակաւին կը գչէր «ընկա՛, ընկա՛»։ Սրամիտ և զարմանալ տղոցմէ մէկը հոն իրը պահպան սպասելով՝ միւսը կը վազէ մօտակայ պահականոցը և կը պատմէ ամէն բան։ Պահակը կը հասնի և իր քով պատրաստ գտնուած թաշկինակին մէջ ծարելով կը տանի թաղապետութեան կը յանձնէ։ Մանկիկը հիմայ կը խնամուի իսլամի մը տան մէջ՝ ամսական 100 դրուշով զոր Վսեմ. կուսակալը իր անձնականէն վճարել կը հաճի։ Թաղապետութիւնը, պզտիկ հարցաքննութեան

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ.
» » » » վեցամսեայ. 70 »
» » » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրանկ
» » » վեցամսեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

նէ մը վերջ, դրամական նոր էրներ տուաւ երկու դեռատի գպրոցականներուն և գովեց անոնց փութկոտ գործունէութիւնը։ Հաւանօրէն յունական սերունդ ըլլալու է այդ հոդածին, որուն ծայրայեր դժբաղդութիւնը երջանկութեան լայնկեկ դուռ մը բացաւ առջեւը, վասն զի Վսեմ. Ցէրիտ փաշա օր ընդ մէջ իր ներկայութեան բերել կու տայ մանկիկը՝ զոր շատ կը սիրէ և խոստացած է ի բացակայութեան ալ խնամել ապագային և նախնական կրթութիւնը տալէ վերջ Եւրոպա ղրկել։

Իբր միակ զբօսավայր, քաղաքիս մէջ, Սուլթան Ալայէտտինի սարահարթը կայ։ Իսլամ, Հայ և Յոյն ժողովուրդը հոն կը վազէ առտու իրիկուն՝ աղօթելու և մարքուր օդ ծծելու համար։ Այս սարահարթին վրայ են Հայոց, Յունաց եկեղեցիները և Սուլթան Ալայէտտինի մզկիթը, ուր նոյն ինքն Սուլթան Ալայէտտին ամփոփուած է, ու կը կենայ տակաւին անաղարտ, կանգուն, առանձին կամարակալի մը մէջ։ Կը մնայ նաեւ քաղաքին ժամացոյցը՝ նախասելճուքեան Յունաց եկեղեցիի մը կամարակէն քով զետեղուած։ Այս շէնքերէն քիչ մը հեռուն՝ կը տեսնուին Սելճուքներու պալատը, բանտը, զինարանը, ևն, ամէնքն ալ կիսափլ՝ այլ պատկառելի հնութիւններ։

Քաղաքին նշանաւոր շէնքերուն մէջ ամէնէն հիանալին է՝ Մէվլանային թիւրպէն, որուն Շէյխը լուսամիտ, գիտնական և մարդասէր անձ մըն է, բաւական Ֆրանսերէն ալ գիտէ և կը խօսի. Իմիթիազի ու Օսմանլիէի ակադեմիաներուն պատուանշաններով մեծարուած է։ Թիւրպէին ամսական հասոյթը 5-600 ոսկիի կը հասնի։ Շէնքը 650 տարուան հնութիւն մըն է, ամբողջ մարմարիոնէ և հիանալի ցոյցուն քանդակներով։ Շէնքին հարաւակողմը դուռ մը կայ, ձուլածոյ արծաթէ, ուրկից Շէյխ էֆէնտին միայն կ'անցնի։ այդ դուռը ուղղակի կ'առաջնորդէ տերկեանը, ընդարձակ, մէջէն մէջ սրահներով, ամփիներով զարդարուն, ճոխ և մեծաշուք։ այս սրահներէն առաջինին մէջ կայ Մէվլանային դամբարանը ոսկիէ և ադամանդէ ընդելուզեալ ծածկոցի մը տակ։

* * *

ԲՈՂՈՔԱԳԻՏ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին ուրբաթ օրուան նիստին մէջ Պ. Մ.ա Նէյլ սա հարցումը ըրաւ կառավարութեան.

«Կ'ուզէի գիտնալ թէ պատերազմական նախարարութիւնը քննութիւն մը չէ՞ կատարած այն վէճերուն համար որոնք տեղի ունեցան Պ. Սէսիլ Ռոտսի և Քէքէուիչ գնդապետին միջեւ Փիմպրլիի պաշարման ատեն։ Կ'ուզէի նաեւ գիտնալ թէ ի՞նչ իշխանութեամբ Պ. Սէսիլ Ռոտս միջամտած է Քէքէուիչ գնդապետին պաշտօնի կերառմանը՝ իբրեւ զինուորական հրամանատար Փիմպրլիի։»

Պատերազմական խորհրդական Պ. Ուինտէմ պատասխանեց.

«Ոչ, պատերազմական նախարարութիւնը ո և է քննութիւն չկատարեց։ Քէքէուիչ գնդապետը միայն իշխանութիւն ունէր զինուորական միջոցներ ձեռք առնելու. չմոցայ որ մէկը մերժած ըլլայ անոր այդ իշխանութիւնը։»

Ուրիշ երեսփոխան մը տրմ-տրմ գընդակներու խնդիրը յարոյց։ «Այո կամ ոչ, ըսաւ, զինուորները պատերազմը սկսէին ի վեր տրտ-տրմ գնդակ գործածեցի՞ն թէ ոչ։» Պ. Ուինտէմ պատասխանեց.

«Հարաւային Ափրիկէի մէջ անգլիական զինուորներուն գործածածը 2 թիւ գնդակն է որ հաստատուն է և պայթուցիկ չէ։ Գալով 4 թիւ գնդակին, որ սովորաբար տրմ-տրմ կը կոչուի, պատերազմի սկիզբէն ի վեր զինուորները զայն բնաւ չեն գործածած։ (Ծափահարութիւններ)։

Պ. Տիլլը.—Ստոյգ չէ՞ այն լուրը թէ մեծ քանակութեամբ տրմ-տրմ գնդակ ղրկուած է հարաւային Ափրիկէ։

Պ. Ուիցհամ.—Ոչ Պարոն, ստոյգ չէ։ Այդ գնդակը հարաւային Ափրիկէի մէջ կը գործածուէր պատերազմը սկսելէն առաջ և հոն գտնուող անգլիական զինուորները ունէին այդ գնդակէն. բայց թշնամութիւնները չսկսած, ետ առնուեան և պատերազմին ատեն երբեք չգործածուեցան։ (Նորէն ծափահարութիւններ)։

Պ. Տիլլը.—Սակայն ստուգուած է թէ հարաւային Ափրիկէի մէջ անգլիական զինուորները տրմ-տրմ գնդակ գործածած են։

Պ. Ուիցհամ.—Բայց արդէն ըսի. պատերազմը սկսելէն առաջ. առանց հատ մը իսկ գործածուելու ետ առնուեցան եւ զինարանները մթերուեցան։

Ջ. Տիլլը.—Բայց ոչ թէ Անգլիա գտնուած զինարանները։

Պ. Ուիցհամ.—Ամիկա չեմ գիտեր։

Պ ՃէՓարիս—Պոէրներն ալ պայթուցիկ գնդակներ չգործածեցի՞ն։

Պ. Ուինտէմ չուզեց պատասխանել։

ԲՐԼՄԸՐ ԳՆԴԱՊԵՏԸ

Անգլիոյ պատերազմական նախարարութեան հաղորդուեցաւ Բրլմբր գնդապետի մարտ 14 թուական սա հեռագիրը՝ Լոպացիէն.

«Պոէրները մեծ թիւով այս առտու յառաջացան հարաւային կողմէն։ Կուտ-Սիմինկէն կու գային։ Բուռն ընդհարումէ մը ետքը, Պոտլ դեր-Գնդապետին յառաջապահ դիրքը պարտաւորուեցաւ ետ քաշուիլ։ ինչ որ կանոնաւոր կերպով կատարուեցաւ դէպ ի գլխաւոր դիրքը։ Մեր կորուստն է տեղակալ մը սպաննուած եւ քանի մը վիրաւոր անհետացած։ Կէս օրէն ետքը Պոէրները աւելի դէպ ի հիւսիս յառաջացան և բլուրի մը բարձունքէն ռմբակոծեցին մեր դիրքին ձախ կողմը։ Մեր թնդանօթը պատասխանեց եւ ռմբակոծութիւնները երկու կողմէն շարունակեցին մինչեւ իրիկուն։»

ԱՆԳԼԻՈՅ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԸ

Մարտ 16ին աւարտող շաբթուն, Լէտսմիթի մէջ վիրաւորուած տասերեք ըսպայ ապաքինած ըլլալով վերսկսան իրենց զինուորական ծառայութիւնը։ Հիւանդութիւններէ մեռան ութ հոգի Ֆիմպրլիի մէջ, տասնըհինգ Լէտսմիթի և քսաներ կու՝ Բարեյուսոյ գաղթավայրին զանազան մասերը։ Մարտ 18ին Ուօրէնթընի մէջ 18 հոգի վիրաւորուեցան։

ՕՌԱՆԺ

Զասթրոնէն մարտ 22 թուականով կը հեռագրեն թէ Օռանժցիներու զէնքնկեցութիւնը գոհացուցիչ կերպով կը շարունակուի։ Առաջնակարգ ագարակապանները կ'ըսեն թէ քանի որ խոստացած են այլեւս չմասնակցիլ պատերազմին, Անգլիացիները պարտաւոր են զանոնք պաշտպանել Պոէրներուն դէմ։ Այսօր մեր ձեռքը անցան կողոպուտներ զորս Օլիվիէ հրամանատարին զինուորները հոս ձգած էին։

—Լորտ Ռոպէրթսի կողմէ Օռանժի վարիչ կարգուեցաւ Բարեյուսոյ Գլուխին կառավարութեան նախկին անդամներէն Պ. Ֆրաչէր։

ՖԻՄՊՐԼԻ

Ֆիմպրլիէն մարտ 24 թուական հեռագիր մը կը ծանուցնէ թէ անգլիական կամաւորներ, Լորտ Զէշամի հրամանատարութեամբ, յառաջացեր են դէպի արեւմուտք Ֆիմպրլիէն մինչեւ տասը մղոն հեռուն։ Ատոնք հանդիպեր են բազմաթիւ Պոէրներու որոնք ետ կը քաշուին՝ Լորտ Ռիչէրի զինուորներուն առջեւէն։

ԼԷՏԻՍՄԻԹ

Մարտ 24 թուական հեռագրի մը նայելով, Մէքրանի շուրջը, Պիկարպէրկի մէջ, մէկ քանի փոքր ճակատամարտներ կատարուեր են անգլիացի հետաքննիչներու և պոէր շրջուն պահակախումբերու միջեւ։ Տակաւին մեծ ճակատամարտ մը տեղի ունեցած չէ։ Քանի մը Օռանժցիներ, Լորտ Ռոպէրթսի յայտարարութեան համաձայն, Լէտսմիթ երթալով զէնքնկեցեղեր են։ Ատոնք կ'ըսեն թէ Թրանսվալցիները որոշեր են մինչեւ վերջը կռուիլ. թէ վեց ամսուան համար առատ պաշար ու ռազմամթերք ունին և թէ Թրանսվալի ներսերը Պոէրներուն գտնուելիք դիրքերը այնչափ զօրաւոր են որ զանոնք հալածելու համար ահագին ճակատամարտներ ընել հարկ պիտի ըլլայ։ Հաւանական չի նկատուիր որ Եոհաննէսպուրկի մէջ մեծ ընդդիմութիւն մը կատարուի, վասնզի Պոէրները որոշած են իրենց բոլոր ոյժը կեդրոնացնել Բրէթորիայի շուրջը։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՆԵՐԸ

Լոնտոնի թերթերը Նիւ-Եորքէն հեռագիր մը հրատարակած են թէ հարուստ Ամերիկացի մը որ Պոէրներու ջերմ պաշտպան է, ծանուցեր է Բորթուկալի դեսպանին որ պատրաստ է մէկ միլիոն երկու հարիւր հազար անգլիական ոսկի փոխ տալ, որպէս զի Բորթուկալ վճարէ անգլիացի ու ամերիկացի արժէտէրերուն առնելիքը և այդպէս թող չտայ որ բրիտանական կառավարութիւնը գրաւէ Տէլագոյի ծովածոցը։ Դեսպանը պատասխաներ է թէ այդ առաջարկութեան ընդունելիքը հաւանական չի նկատեր։

ՏԷՐՈՒԻԹԻՆՆԵՐԸ

Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ արտաքին գործոց նախարար Պ. Վիքոնթիվէնոսթա, հարցապնդումի մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ Անգլիա տրամադիր չըլլալով ո և է միջնորդութիւն ընդունելու, Իտալիա այդ մասին բան մը պիտի չկրնայ ընել, վասն զի ըլլալիք ձեռնարկը գործնական արդիւնք մը պիտի չունենայ։

—Միջնորդութեան մասին Աւստրիոյ տուած մերժողական պատասխանին առթիւ, ինչպէս երկի ծանուցինք, Ցրեմսենպլաք կ'ըսէ թէ Աւստրիոյ այդ ընթացքը բնական էր։ Վիներ Թագեպլաք կը մեղադրէ տէրութիւնները թէ չեն կեցներ Անգլիան։ Կը հարցնէ թէ ո՛ւր պիտի երթայ անգլիոյ սէգ ընթացքը, եթէ Պ. Զէմպրլէն բոլոր տէրութեանց ամբողջութենէն զօրաւոր մնայ։

—Այսօրերս Բրակայէն 45 թնդանօթներ Թրիէսթէ փոխադրուած ըլլալով, Աւստրիոյ Խորհրդարանին մէջ հարցում եղաւ թէ ո՛ւր կը տարուին։ Նախարարապետը պատասխանեց թէ Շանկայ կը ղրկուին։

ՊԱԶՈՒԹՈՂԱՆՏԻ ՄԷՋ

Պազութոլանտի ամէնէն բարձր լեռներուն վրայ անգլիական պահակ զինուորներ դրուած են այդ տեղէն անցնելիք Պոէրներուն վրայ խիստ հսկողութիւն կատարելու համար։ Այդ պահակները, նշանացի հեռագրի միջոցաւ, իրարու տեղեկութիւն կու տան Պոէրներուն շարժմանցը վրայ։ Անգլիացիները փութով կը յառաջանան Մազէրուի վրայ որ Պազութոլանտի կեդրոնն է։ Քանի մը օրէ ի վեր լերանց գագաթներուն վրայ Պոէրներ կը տեսնուին որոնք դէպի հիւսիս կը դիմեն փութով։ Կ'ենթադրուի թէ ատոնք Օլիվիէի յառաջապահներն են։ Անգլիական զինուորները եթէ Պոէրներուն անցած ուտեղը անոնց հանդիպին, սաստիկ ճակատամարտ մը հաւանական կը նկատուի։ Օլիվիէ Պոէրներուն առաջնակարգ հրամանատարներէն մէկն է։ Քանի անգամներ Անգլիացիներուն յաղթած է Բարեյուսոյ գաղթավայրին մէջ։ Օլիվիէ էր որ հրապարակաւ պատռեց կէթէյքրը զօրավարին Նամակը։ Կը յիշուի թէ երբ Պոէրները տակաւին Մոլթէնոյի կողմը կը գտնուէին, թիկնապահի մը միջոցաւ նամակ մը ղրկեցին Օլիվիէի, պահանջած էր որ անձնատուր ելլայ։ Օլիվիէ այդ նամակը կարդալուն պէս, զայրացած և զայն պատռելէ վերջը ըսած էր թիկնապահին «Իմ կողմէս ըսէք կէթէյքրը զօրավարին թէ զինուորներուս հետ հոս անոր կը սպասեմ. թող քիչ մը այս կողմերը գայ. գիտեմ թէ ի՞նչ պիտի պատասխանեմ. քանի անգամներ զինքը յաղթելէս վերջը որչափ լրբութիւն է ինձ այդ տեսակ նամակ մը գրելը։»

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԸ

Օտեսայէն կը գրեն թէ ռուս լրագիրներէն մէկ քանին կը շարունակեն հակագլխական պայքարը, ըսելով որ մինչեւ հիմա եւրոպական ո և է տէրութիւն բացարձակապէս չէ մերժած միջնորդութիւն մը հարաւային Ափրիկէի մէջ հաշտութիւն գոյացնելու համար։ Այդ լրագիրները կը յիշեն Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Տելքասէի ճառին վերջին պարբերութիւնը, ըսելով որ անոր նպատակը եղած է փարատել այն լաւատես յոյսերը զորս Անգլիա կրնայ դնել պատերազմին վերջնական ելքին և Պոէրներուն առաջարկուելիք պայմաններուն վրայ։ Ռուս լրագիրները կը յարեն թէ եւրոպական տէրութիւնները պիտի չմիջամտեն, ուրիշ բան է էթէ Մ. Նանսենները նախաձեռնութիւն ստանձնեն. բայց եթէ հաշտութեան պայմանները՝ հոկտեմբերին Լորտ Սոլզպէրիի կողմէ տրուած խոստումները չնչելու հանգամանքը ունենան, այն ատեն տէրութիւնները անշուշտ պիտի միջամտեն՝ պտէր պետութեանց անկախութիւնը փրկելու համար։ Սակայն դիտել կը տրուի թէ այդ պարագային մէջ տէրութիւնները պիտի հետեւին՝ ռուս լրագիրներուն գծած ընթացքին։

ԵՐԿԻ ԻՐԻԿՈՒՈՒՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Լոնտոն, 27 մարտ.— Պլէօմֆոնթայնէն կը հեռագրեն Տէյլի Նիուզի.—Ցրէնչ զօրավարը վերադարձաւ, առանց թշնամին հանդիպած ըլլալու։ Ցրէնչ զօրավարին անցած տեղերէն բազմաթիւ Օռանժցիներ զէնքնկեց եղան։

—Պլէօմֆոնթայնէն կը հեռագրեն Թայմզի.— Անգլիացիները երկկ հետազօտութիւն մը կատարեցին դէպի Պրանտ (Պլէօմֆոնթայնի հիւսիսային կողմը), Պոէրները վանելով իրենց դիրքերէն։ Անգլիացիներուն կորուստը աննշան է։

—Թայմզ կ'իմանայ թէ Եոհաննէսպուրկի հանքերուն մէջ ծառայող բնիկները կ'աշխատին քաղաքին մօտ գտնուած բլուրներու վրայ պատէներու շինութեանը։ Քանի մը հանքեր գոցուած են։ Միւսներն ալ քիչ օրէն պիտի գոցուին։

—Լէտսմիթէն կը հեռագրեն Տէյլի Մէյլի.— Պոէրները զօրաւոր կերպով կ'ամրանան Վան Ռէյնէնի կիրճին մէջ։

—Բրէթորիայէն մարտ 23 թուականով կը հեռագրեն թէ ժուպէռ զօրավարը Քրոնկթատէն Թրանսվալի մայրաքաղաքը հասեր է և կը յուսայ շուտով Նթալ վերադառնալ։

— Անգլիացի նիզակաւոր հեծելազօրքեր, Պրանտֆորթի մօտ, յարձակեցան Պոէրներու վրայ։ Անգլիացիներուն կորուստը շատ քիչ է։

—Նթալի մէջ քանի մը ընդհարումներ տեղի ունեցան։

Մազէրու (Պազութոլանտ).— Փոքրթիւ Անգլիացիներ մտան Լէտսիրանտ (Օռանժի մէջ, Մազէրուի եւ Թապանշուի մէջ տեղը) և ետ մղեցին Պոէր պահակները։ Բազմաթիւ Պոէրներ յետոյ յարձակեցան Անգլիացիներուն վրայ որոնք կանոնաւոր կերպով նահանջեցին։ Ասոնք ունեցան երեք վիրաւոր և Պոէրները ութ։

ԱԻՍՏՐԻԱ.— Վիէննայէն մարտ 23 թուականով կը հեռագրեն Թայմզի.

«Այն յանձնաժողովը որ կազմուած էր ազգայնութեանց վէճերը կարգադրելու, երէկ աւարտեց իր աշխատութիւնները եւ քանի մը մասնաժողովներ ընտրեց, հաշտարար կարգադրութեան երկրորդական պարագաները ճշդելու համար։ Կարելի է կանխահաս ըլլայ այդ որոշումները իբրև վերջնական նկատել և վէճն ալ աւարտած. բայց ի՛նչ որ ալ ըլլայ մեծ քայլ մը առնուած և զինադադար մը կնքուած է երկու կուսակցութիւններուն՝ Չեհերուն և Գերմաններուն միջև։ Եթէ երէկ կնքուած զինադադարը վերջնական հաշտարար կարգադրութեան մը յանգի, ինչ որ հիմա յուսալի կը նկատուի, հետեւանքը անհաւանելի պիտի ըլլայ Աւստրիոյ համար։ Նախ սա արդիւնքը պիտի ունենայ որ տէրութիւնը պիտի կրնայ աւելի դրական արտաքին գործերով, որովհետեւ պիտի ազատի ներքին հոգերէ։ Ատիկա պարագայ մըն է զոր պէտք է մասնաւորաբար նկատողութեան առնեն օտար ազգերը, առանց սակայն յուզուելու, վասն զի որչափ ատեն որ ապրի Ֆրանց Եոսէֆ Կայսրը, անոր ազդեցութիւնը միշտ լաւ ուղղութիւն մը պիտի տայ։»

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ նախարարապետ Հոէնլոէ իշխանը, անցեալ հինգշաբթի, գիտութեանց Ակադեմիին երկու հարիւրամեայ տարեդարձին առթիւ տրուած սեղանի մը պահուն խօսելով ըսաւ.

«Միշտ խորին հաւատք ունեցած եմ մարդկութեան յառաջդիմութեանը համար։ սակայն պէտք է խոստովանիմ թէ, վերջին տարիներու մէջ հաւատքս քիչ մը խախտեցաւ։ կեանքի պայքարը որուն բռնադատած է զմեզ բնութիւնը, վերջերս այն տեսակ հանգամանք մը ստացաւ որ աւելի կը մօտենանք անասնական աշխարհին և թէ եղած յառաջդիմութիւնը աւելի վար է, քան թէ վեր։ Այդ պատճառաւ ճշմարիտ հաճոյք մը կը զգամ հոս տեսնելով գիտութեան մէջ բազմաթիւ նշանաւոր անձնաւորութիւններ, մտաւորական գործի մը ճշմարիտ հերոսները։ Մեծ մխիթարութիւն մըն է ինծի համար խորհիլ թէ տակաւին բաւական բարոյական ազդեցութիւն մը կայ կասեցնելու նիւթական շահերու ջերհեղեղը։ Իսկ թէ, Պարոններ, ապագային համար յաջողէիք այդ գործին մէջ, ինչպէս յաջողած էք անցեալին մէջ։ Բաժակս կը պարպեմ գիտութեան և անոր ներկայացուցիչներուն համար։»

ԳՈՅՈՒԱԾ ՄԻԶԱԴԳՊ ՄԸ.— Պէրլինէն մարտ 23 թուականով կը հեռագրեն Թայմզի.— «Կէս-դիւանագիտական միջադէպ մը վերջերս շատ չափազանցուեցաւ Գերման մամուլին կողմէ։ Աւասիկ այդ միջադէպը — Անգլիական Ճէյմս Քըրրի Ընկերութեան Նորթ-Սբար շոգենաւը, ճամբան հանդիպած էր Տրեսքրիֆ-Վիլհելմ գերման զրահաւորին, ուր կը գտնուէր Գերմանիոյ Կայսրը։ Անգլիական շոգենաւը չէր ողջունած Գերմանիոյ կայսրը։ Այդ միջադէպը կրնայ փակուած նկատուիլ։ Պ. Պ. Ճէյմս Քըրրի և Ընկերութիւնը նամակ մը գրելով Վիլհելմ կայսեր ներողութիւն խնդրեցին։ Նաեւ Պէրլինի անգլիական դեսպանին միջոցաւ գոհացում տուին գերման ծովակալին և Նորթ-Սբարի նաւապետը պաշտօնակցին։ Քննութիւն կատարուելով հաստատուեցաւ թէ նաւապետը չգիտնալով մեղանչած է։»

ՁԻՆ ՈՒ ՃԱՔՈՆ.—Ճաքոնի մէջ տնտեսական ընդարձակ Ընկերակցութիւն մը կազմուած է որուն անդամները, ծրագիրը և գործունէութեան ասպարէզը անհրաժեշտ կը դատեն ընդհանուրին ուշադրութիւնը։ Այդ Ընկերակցութեան նպատակն է ուսումնասիրել այն աղբիւրները զորս Չին կ'ընծայէ Ճաքոնի զարգացման համար՝ ելմտական, առեւտրական ու ճարտարարուեստի տեսակէտով։ Ընկերակցութեան գլուխը կը գտնուի Քուրուտա մարքիզը և Ճաքոնի մէջ մեծ դիրք մը վայելող ուրիշ անձնաւորութիւններ։ Ելմտական, առեւտրական ու ճարտարարուեստի գլխաւոր Ընկերութիւնները, քանի՞ որոի չափ, միացած են նոր Ընկերակցութեան, որ իր ուսումնասիրութեանց տեսակէտով, տասը մասի բաժնած է Չինը, որոնց իւրաքանչիւրին մէջ պիտի ուսումնասիրէ երկաթուղիները, ճամբաները, ջրանցքերը, հանքերը, արտածելի կամ ներածելի ապրանքները, ձեռարուեստները, պարտքերու, առեւտրական թանգարաններու և ճարտնական պաշարներու հաստատութիւնը, Չինացիներուն և օտարներուն Չինու մէջ կատարած առեւտրական հանդամանքը, ապրանքներու կեդրոնացման միջոցները, Չինացիներուն առեւտրական սովորութիւնները և այլն։

— Ճաքոն մերժողական պատասխան տուաւ Քորէայի կառավարութեան առաջարկութեանը, որով կը պահանջէր փակել Քորէայի մէջ գտնուած ճաքոնական նամակատուները։

ԲՈՒՐԻԶԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԸ.—Բուրիզէն առջի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ նախարարաց խորհուրդը, էլիզէի մէջ Պ. Լուպէի նախագահութեամբ կատարուած գումարման պահուն, որոշեր է որ Արուեստահանդէսին պաշտօնական բացումը տեղի ունենայ ապրիլ 1/14ին։

ՑՐԱՆՍԱՑԻ Երեսփ. Ժողովը կը վճռեր դաղթական բանկին ծրագրին վրայ։

—Պ. Լապէռի նախագահ կարգուեցաւ Հաշուակալութեանց Ատեանին։ Պանք տը Ֆրանսի դեր-կառավարիչ Պ. Մորէլ կառավարիչ կարգուեցաւ Բռէտի Ֆոնսիէի։

ԱՆԳԼԻՈՅ թագուհին յառաջիկայ երկուշաբթի Իրլանտա պիտի ուղեւորի։ Ն. Վեհափառութեան զբօսանաւին պիտի հետեւի նաւաբաժին մը։

ԿԱԼԼԻՍԻ իշխանին համար պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ ապրիլի երկրորդ կիսուն Բարիզ պիտի երթայ և Հարաւապետութեան կառավարութեան հիւրը պիտի ըլլայ։

Պ. ՔՐՈՒՐԻ ՇԱՀԵՐԸ.—Գերման թերթ մը շահեկան տեղեկութիւններ կու տայ Քրուրի զինագործարանին վրայ։ Գերմանիոյ ելմտացոյցի խորհրդարանական յանձնաժողովը նկատողութեան առած է նաեւ այն շահերը զորս Քրուրի զինագործարանը ձեռք կը բերէ՝ տէրութեան ըրած մատակարարութիւններովը։ Վերջին ատեններս Պ. Քրուրը դաշտային թնդանօթներ կը մատակարարէր 4800 մարքի։ Մրցակից մը նոյն տեսակ թնդանօթներու յանձնարարութիւն մը ստացած էր 1950 մարքի, որով Պ Քրուրը իր որոշած դինը 4800էն 1900 մարքի իջեցուց։ Քրուրի զինագործարանը մէկ ռումբը ութ մարքի կու տար, մրցակիցը 5 մարքի գնեցնց։ Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ Քրուրի զինագործարանը միայն կրնայ հայթայթել նաւատորմին համար հարկ եղած պողպատ-նիզէլը։ Գերման թերթը կը յարէ թէ ատոր պատրաստութիւնը գաղտնիք մը չէ և երկար ատենէ ի վեր ծանօթ է Ֆրանսայի մէջ։ Իւրաքանչիւր մտացի գործարանատէր գիտէ անոր պատրաստութեան եղանակը։ Եթէ լաւ մրցում մը կատարուի, Քրուրի տուածին կէս գինովը պիտի մատակարարուին Գերմանիոյ բանակին մատակարարուին Գերմանիոյ բանակին։ Բայց Քրուրի մրցումի տեղի չի տար։ Գերման թերթը կ'եզրակացնէ թէ հիմա միլիոններ կը մնանեն Պ. Քրուրի գրպանը, զոր կառավարութիւնը ստիպուած է տուլոր վճարողներէն պահանջել։

Գեղարուեստ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Երկրորդ կարգի Մէֆիտէ պատուանշան տրուեցաւ ծովային նախարարութեան քաղաքական ճիւղին տնօրէն Հաֆրզ Իսմաիլ էֆ.ի։

ԿԱՑՍ. ՇՆՈՐՀ.—Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ Ռումանիայէն հոս գաղթած չորս հարիւրի չափ Հրեաներ կարօտ վիճակի մէջ կը գտնուին, դրամական պարգեւներ շնորհեց անոնց Իր կայս. մասնաւոր Արկղէն։ Երկկ կայս. մասնաւոր Թիկնապահ Զէրքէս Մէհմէտ փաշա կայս. այդ պարգեւը բաշխեց հրեայ գաղթականներուն որոնք ջերմագին բարեմաղթութիւններ ըրին Ն. Վեհափառութեան համար։ Ատոնք երէկ Մախսուսէի Գայսերի շոգենաւը նստեցան և այսօր Իզմիտ պիտի երթան, նոյն կողմերը բնակութիւն հաստատելու համար։

ՈՒՌԱԽԻ ԴՈՒՔՍԸ ԵՒ ԴՊՍՈՒՀԻՆ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ Ուռախի դուքսը ու դպսուհին կ. Պոլիս կը գտնուին՝ Պառոն ու Պառոնուհի Լիխնոֆցայն ծածկանունով, բարեհաճեցաւ ականակուռ Օսմանիէ պատուանշան նուիրել դուքսին և ականակուռ Շէֆֆաքաթ՝ դպսուհիին։ Գերմանիոյ դեսպանը ու դեսպանուհին անցեալ օր սեղան մը տուին ի պատիւ Նոցին Բարձրութեանց որոնք, առջի օրը, Պիրէն ուղեւորեցան։

ՑՐԱՆՍԱՑԻ դեսպանը ու Տիկին Բանոթան, առջի իրիկունը, սեղան մը տուին, որուն ներկայ գտնուեցան Աւստրիոյ, Պարսկաստանի, Սպանիոյ, Յունաստանի, Հոլանտայի ու Ռումանիոյ դեսպանները, Աւստրիոյ ու Ֆրանսայի դեսպանատանց պաշտօնատարներեն ոմանք։ Տ Առնու կոմսը ու կոմսուհին, Պ. Պէռժէ, Պառոն ու Պառոնուհի Վանտէօվրա, Պ. ու Տիկին Ռամպէռ և Պ. ու Տիկին Նոպլէ։

ՍԵՐՊԻՈՅ նախորդ դեսպան Պ. Նովաքովիչ, մայրաքաղաքիս մեկնելուն առթիւ, հրաժեշտի այցելութիւն տուաւ դեսպանական մարմին։ Պ. ու Տիկին Նովաքովիչ առջի օրը Յունաց Ս. Պատրիարքին այցելելով հրաժեշտ տուին։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ Վարչութիւնը, իր բեւ երաշխաւորութեան զումար, Նորէն 6000 ոսկի վճարեց երկաթուղիներու միացման գիծին Ընկերութեան։

ԹՈՒՐԲԻԱ ԵՒ ՕՐԻՆԱՍՏԱՆ.— Հիւպատոսական պայմանագրութեան խառն յանձնաժողովը այսօր պիտի գումարուի Խարիէիէի մէջ։ Երկու կողմի պատուիրակները իրարու պիտի հաղորդեն՝ անհամաձայնութեան առարկայ եղած խնդիրներու մասին իրենց կառավարութիւններուն կողմէ տրուած հրահանգները։

ԻԶՄԻՐԻ քարափներու Ընկերութիւնը, աղերսագիր մը մատուցեր է ձեռնհաս պաշտօնարանին, խնդրելով որ մաքսային վերատեսչութեան ուշադրութիւնը հրաւիրուի սա պարագային վրայ թէ քարափէն անցուած կարգ մը ապրանքներ զերծ կը մնան քարափի տուրքէ։

ԹԻՖԻՖԻՔ արտադրող վաճառականները, ծրագիր մը մատուցանելով կայս. կառավարութեան, խնդրած են դիւրութիւններ ընծայել իրենց, որպէս զի կարենան դէմ դնել եւրոպական մրցումին։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ վարչութեան հասոյթներուն յաւելման յանձնառու Հասան Հասիպ էֆ. պատրաստած է իր երաշխաւորութիւնը, բայց տակաւին գործի չէ ձեռնարկած։ Ասոր ալ պատճառը սա է թէ մօտակայ ծովեզերքներու համար որոշուած շոգենաւերէ մէկ քանին նորոգութեան մէջ են, որով քանի մը ուրիշ շոգենաւեր պիտի վարձուին, մինչեւ որ աւարտին նորոգութիւնները։ Այս վերջին պարագան ալ յետաձգուած է Մախսուսէի վարչական Խորհրդին նախագահ Մէհմէտ փաշայի հիւանդութեանը պատճառով։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ելմտացոյցը քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը ստացաւ նոյն պաշտօնարանին հաշուետուփարներուն մէկ մասը. միւսներն ալ այս շաբթու ամբողջութեամբ պիտի յանձնուին։

ՍՈՒՐԻՈՅ Բէրք դաւառին կեդրոնը հաստատուելիք նախնական վարժարանին մէջ երկրագործական դասեր ալ պիտի աւանդուին, որուն համար Հալեպլի երկրագործական վարժարանին շրջանաւարտներէն մէկը ուսուցիչ պիտի կարգուի։

ԿԱՑՍ. ՆՈՒԼԷ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց մեծարժէք կապերտ մը ղրկել Մեքքէ՝ նուիրական վայրերուն համար։

ԳԱԼԱՄԱՐՇԷՆ մինչեւ Պաղտատ Ճատտէսի բացուած ուղի կանգուն լայնութեամբ փողոցը Թէվֆիկ Փաշա Սոքաղը կոչուած է։

ԺԱՆՏԱՄՈՏ.— Պաղտատի սահմանակից պարսկական գիւղի մը մէջ ժանտախտ երեւան եկած ըլլալով, Առողջապահական Խորհուրդը երէկ արտասովոր գումարում մը ունեցաւ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար։

ՈՍԿՈՐԻ ԱՌԵՒՏՈՒՐԸ.—Այս օրերս Դարպասի մէջ ոսկորի առեւտուրը ոգեւորութեան մէջ ըլլալով, կ. Պոլսոյ մէջ քանի մը անձեր սկսած են գերեզմանատուններէն ոսկոր գողնալ։ Ատոնց մէկ քանին նաւակներով ոսկոր փոխադրելու ատեն ձերբակալուեր են։ Ոսկորները գրաւուած են և փոխադրողներն ալ դրամական տուգանքի պիտի դատապարտուին։ Իզուր, այս տեղեկութիւնը տալով կը յարէ թէ այդ կարգի ոսկորներու փոխադրութիւնը տակաւին կը շարունակուի և թէ կ. Պոլսոյ ծանօթ վաճառականներէն մէկ քանին ալ մասնակից են այդ գործին։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.—Սթանքէօյ կղզին մէջ (Արշիպեղագոս) հնագիտական տեսակետով կարեւոր գիւտ մը եղած է որ բաւական պիտի դիւրացնէ Էնքիւլաբի նշանաւոր տաճարին երեւան հանումը։ Մարտ 4ին իսլամ այգեպան մը որթատունկի մը տրեկած միջոցին բահը զարնուեցաւ քարուկիր գմբեթի մը։ Այգեպանը անմիջապէս իմացուաւ տեղական կառավարութեան։ Դայմոգային հսկողութեանը տակ կասարուած պեղումներով երեւան հանուեցաւ 30—35 քառակուսի մէթր տարածութեամբ դամբարան մը որ մարդու ոսկորներ և հողէ սանրի կտորներ կը պարունակէր։ Շէնքը ամբողջ չենուած է և Հռոմայեցիներէն մնացած կ'երեւայ։ Երկու-երեք մէթր բարձրութեամբ սանդուխով մը վար կ'իջնուի։ Ներքին մասը մատուռի մը երեւոյթը ունի։ Մուտքին առջեւ իւրաքանչիւրը դագաղ մը պարունակելու չափ երեք փոսեր կան և ասոնց վրան բացուածք մը։ Ուէ՛ աբեանագրութիւն չէ գտնուած թէ այդ մեշատակարանը որուն է։ Ենչուշտ մէջէն գտնուած առարկաները եթէ մանրազնիւ քննութեան մը ենթարկուին, խնդիրը պիտի լուծուի։ Զանազան նշաններ ենթադրել կու տան թէ մտերը տաճար մը կայ նոյն իսկ Էնքիւլաբի տաճարը։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ յունաց Պատրիարքը՝ Դամիանոս Ս. Գերեզմանի խաչը նուիրած է հելլենական դեսպանատան քարտուղարին կնոջ՝ Տիկին Գարաճայի։

ԱԻՍՏՐԻՈ

նութիւններ վնասուեր և երկու կամուրջներ ու երկու ջաղացքներ փլեր են։ Քաղաքէն դէպ ժամ հեռուն Զիարէթ գետակին կամուրջէն անցնող Սիւլէյմանօղլու Շէխօ կեղեղներէն քշուելով խեղդուեր է։ Հիւսնիմանուսի և Պէհէնիի մէջտեղը կէօքսու գետակէն անցնող հինգ ուղտեր, որոնք զանազան ապրանքներ բեռցած էին, խեղդուեր են։

ՀԱԿԱՀԷՐԱԿԱՆՆԵՐԸ.—Պուլկարիոյ լրագիրներուն մեծ մասը կը շարունակէ բուռն լեզու մը գործածել Հրեաներուն դէմ։ Ասոնք չկրնալով դիմանալ Պուլկարներու այդ ընթացքին, ստիպուած են ամբողջութեամբ ուրիշ տեղ գաղթել։

ՀԱՆՔ.—Տէնիզլի գաւառին (Այտընը) գուեուլը, Իզմիր ու Տէրէքէյ անուն տեղերը գտնուած Քրոմի հանքերու շահագործման համար մենաշնորհ պիտի տրուի Եահեա Հաեաթի փաշայի և Մահմուտ, Քեազիմ ու Ապտիւլքէրիմ պէյերու։

ԳԱՍԹՔՄՈՒՆԻի Սէնայի վարժարանին իբրեւ մասնաճիւղ աղջկանց արհեստանոց մը ևս հաստատուած է, ուր կապերագործութիւնն ալ պիտի աւանդուի։

ԾՐԱՆՍԱՑԻ հնագէտ Պ. Մորկան կայսկառավարութենէն արտօնութիւն խնդրած է Էլէէրիի կողմերը հնախուզութիւն կատարելու համար։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ մաքսատան մէջ գործուած ղեղծումները քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը քանի մը օրէն գործի պիտի ձեռնարկէ։ Յանձնաժողովը պիտի քննէ չորս հազարէ աւելի տոմարներ և գործուած ղեղծումներուն աթիւ առաջ եկած վնասը պիտի գանձէ հեղինակներէն։

ՀԱՄԻՏԻԼ թեթեւաշարժ հեծելազօրքերու Վանայ հրամանատար Ահմէտ փաշա, որ հիւանդ էր, մեռեր է։

ԽՐԻՍԹԱՔԻ էֆ.ի ԿՏԱԿԸ.—Մանուշուեցաւ թէ վախճանեալ Խրիսթաքի էֆ. Զողրափոս տասնհինգ հազար ոսկի կոտակած է Յունաց Պատրիարքարանին և Կ. Պոլսոյ յունական բարենպատակ հաստատութեանց։ Պատրիարքարանը քանի անգամներ գրած է վախճանեալին կնոջը որ այդ գումարը ղրկէ, բայց ժառանգորդները կ'ուզեն կտակին այդ տրամադրութիւնը և պատասխան ալ չեն տար։ Յունաց Ս. Պատրիարքը այդ առթիւ ցաւ յայտներ է Խրիսթաքի էֆ.ի գործակատարին որ անցեալները մայրաքաղաքս եկած էր։

ՍՈՒՐԻՈՅ նահանգին մէջ Էրիհա ագարակէն գտնուած անագապղտիճէ խոյոր կաթսայ մը, որ իսլամական հնութիւն մըն է, կայս. անձնական Դանձուն կողմէ յանձնուած է կայս. Թանգարանին։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ Հանրապետութեան նախագահին կինը՝ Տիկին Լուպէ Թիյէրոիի մէջ կազմակերպուած խնհարարական ցուցահանդէսը այցելելով, շատ հաւներ է Թուրքիոյ պապլավաներուն, ըսելով որ ամէն տեսակ անուշեղէններէ գեղազանց են։

ԱԻԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.—Շատախ (Վանայ նահանգ) Սարնոս գիւղէն Ապոիօղլու Համօ որ իբրեւ աւազակ ու մարդասպան ամբաստանուած էր և ժամանակ մը ի վեր փախստական կը թափառէր, ձերբակալուեր ու ձեռնհաս դատարանին յանձնուեր է։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ Հուգուգի առաջին դատարանը երէկ զբաղեցաւ այն դատով զոր դատական նախարարութիւնը բացած էր առեւտրական դատարաններու վճռագիրներու գործադիր ճիւղին նախորդ պաշտօնեայ և այժմ առեւտրական երկրորդ դատարանին նախագահ Մէհմէտ Ճէլալ պէյի, նոյն ճիւղին արդի պաշտօնեայ Աքիֆ պէյի և արկղակալ Ֆահրի էֆ.ի դէմ։ Ինչպէս յայտնի է, դատական նախարարութիւնը այդ երեք պաշտօնեաներէն կը պահանջէ գործադիր ճիւղին մէջ գործուած ղեղծումներէն առաջ եկած բացը՝ 346,264 ղրուշը։ Այդ դատը թէև նախապէս ներկայացած էր առեւտրական դատարաններու համագումար նիստին, սակայն ինքզինքին անձեռնհաս նկատած էին։ Երէկ Հուգուգի առաջին ճիւղին կը նախագահէր նախնական դատարաններու առաջին նախագահ Ասլի պէյ։ Դատական նախարարութեան կողմէ ներկայ էր փաստաբան Էտիպ էֆ.։ Ճէլալ ու Աքիֆ պէյերու եւ Ցախիդ էֆ ի փաստաբաններն էին Քէմալ էֆ. Գրիգոր էֆ Զօհրապ և Շապուհ էֆ։ Նախագահը պահանջեց փաստաբաններէն որ ներկայացնեն իրենց փոխանորդագիրները. սակայն ասոնք յայտարարեցին թէ առեւտրական դատարանին առջեւ նախապէս կատարուած դատավարութեան թուղթերուն մէջ կը գտնուին. ուստի դատը մարտ 22ի չորեքշաբթի օրուան յետաձգուեցաւ, այդ փոխանորդագիրները բերելու համար։

ՄԱՔՍԱՑԻՆ վերաբերեալ թեղեկագրութեամբ որոշուեցաւ քսան դէտեր անուանել մաքսատան հանքածուխի ճիւղին մէջ պաշտօնավարելու համար։ Ասոնք երեք հարիւրական ղրուշ ամսաթոշակ պիտի ստանան։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը երէկ տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց Քէշ Մուսթաֆա անուն մարդ մը որ անցեալ նոյեմբերին Պէյքօզի կողմերը Ինէմ Պուչաք էօմէրը սպաննած էր։

ԽՈՒՀԵՐՈՒՆ.—Հարուստ կին մը որուն խլութիւնը և ականջներուն բզուիլը բժշկում էր Նիքօլսըն հաստատութեան արհեստական թէմբանեներովը, այդ հաստատութեան նուիրած է 25,000 ֆր. որպէս զի այն բոլոր խլուները որոնք միջոց չունին յիշեալ թէմբանեներէն գնելու, կարենան ձրիաբար ստանալ։ Դիմել այդ հաստատութեան (Institut) հասցէին Congcott, Gunessbry, London W.

Թէեւ մեր քաղաքը բաւական ատենէ ի վեր առաջդիմութեան շաւղին մէջ մտած է՝ շատ մը օգտակար ձեռնարկութեանց պատճառաւ, ու կրնայ կատարելապէս համեմատուիլ Եւրոպայի ամենամեծ մայրաքաղաքներուն հետ, բայց կայ ուրիշ ձեռնարկութիւն մըն ալ որ ապահովաբար մեծ օգտակարութիւն մը կրնայ ունենալ և որ զոհացուցիչ կերպով կը կիրարկուի քաղաքակիրթ Տէրութեանց գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։

Հոս ակնարկել կ'ուզենք Ամուսնական Ընկերութեանց՝ որոնց նպատակն է դիւրացնել ամսական փոքրիկ խնայողութեան մը միջոցաւ ամուսնութիւնը՝ զոր յանախ կնդելու համար մարդ չի կրնար պէտք եղած դրամը գտնել ու կ'կնայ մեծ յուսահատութեան մը մէջ որ ընդհանրապէս տառամաթիք վերջաւորութեան մը կը յանգի։

Նմանօրինակ ընկերութիւն մը կազմուած է նաեւ Սերպիոյ մայրաքաղաքին՝ Պէլկրատի մէջ, Compagnie Serbe mutuelle de Belgrade, pour favoriser le mariage» անուան տակ։ Այս ընկերութիւնը նկատելով որ նմանօրինակ ձեռնարկ մը չէ եղած մայրաքաղաքիս մէջ, լաւ գաղափարը յղացած է գործակցութիւն մը հաստատել հոս, անոր վարչի թիւնը յանձնելով Պ. Խայիմ Բօհէնի՝ որ ամէն կերպով կարող է այդ պաշտօնը վարելու։ Այդ գործակցութիւնը գոհացուցիչ ու բոլորովին նպաստաւոր պայմաններով դրամ պիտի հայթայթէ բոլոր երիտասարդներ ու երիտասարդուհիներու՝ ուրնք ամուսնանալ կը փափաքին. մեր ընթերցողները այդ պայմանները որոշապէս պարզուած պիտի գտնեն այն ծրագրին մէջ՝ զոր վաղը պիտի հրատարակենք Դ. էջին մէջ։

Առ այժմ, ուրիշ բան չենք կրնար ընել եթէ ոչ գովել Սերպ Ընկերութեան այս ձեռնարկութիւնը, և անոր Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղը յանձնարարել մեր ընթերցողներուն և ընթերցողուհիներուն. գործակցութիւն մը մանաւանդ որ առաջին անգամ ըլլալով հաստատուած է մայրաքաղաքիս մէջ։

ԶԱՐԵՀ ՊԷՆԷԼԵԱՆ
ԴՈՄԻՍԻՈՆ ԽԱՆ ԹԻՒ 49
Գրասենեակ ամէն տեսակ Սակարանական գործառնութեանց, ուր կը կատարուին կանխիկ և թէ օգտային —հաւաառուծախներ արժեթուղթերու և բաժնեթուղթերու, ինչպէս նաեւ քոնսոլիտէի, երկաթուղիի, և այլնի վրայ։
Կատարեալ խորհրդապահութիւն և սեղմամտութիւն։ 550

ԱԶԳԱՅՔԻՆ

Մեր Էրզրումի թղթակիցը, իր վերջին թղթակցութեան մէջ գոհութեամբ ծանուցած էր թէ քաղքին շրջակայ քանի մը հայ գիւղերուն մէջ առաջ եկած օրթոտոքսութեան հոսանքին առաջքը մօտ է առնուելու։ Այս անդամ, Էրզրումի առին. տեղապահ Տ. Զաւէն Ծ. Վ. Եղիայեան, տեղեկագիր մը ղրկելով, կը ծանուցանէ թէ այդ դաւանափոխութեան առաջքը բոլորովին առնուած է, և թէ դաւանափոխ ժողովուրդը առաջուան պէս փարած է իր մայրենի եկեղեցիին։

—Հալէպէն կը գրեն մեզ. «Անառակի կիրակին՝ Արարկիրի առաջնորդ Գեր. Տ. Մուշեղ Ծ. Վրդ. աւուր պատշաճի քարոզ մը խօսեցաւ, որ շատ գնահատուեցաւ։ Այդ առթիւ, եկեղեցւոյ գաւիթը վայրկենական Հանգանակութիւն մը կատարուելով գոյացաւ 12 ոսկի։ Այդ գումարը Տ. Մուշեղ վարդատեր յանձնուեցաւ Արարկիրի որբանոցին համար։

—Ամասիոյ առաջն. տեղապահ Տ. Ա. բիսկոպոս Ծ. Վ. Վանքեան որ թեմական գործերու համար Մարզուան կը գտնուէր, Ամասիա վերադարձեր է։

—Օրթագիւղ գտնուող Քղեցի քանի մը ազգայիներ, իրենց մէջ երկու օսմ. ոսկի հանգանակելով, յանձնած են Հիւանդանոցին ի նպաստ տրուած նուագահանդէսին կարգադիր մասնախումբին։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնն չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ անցեալ Յունվար ամսոյ մէջ հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս.

Ազնուաշուք Տէրաք՝ Սարգիս Կիւլպէնկեան որդիք իրենց բարեյիշատակ հօր մահուան տարեդարձին առթիւ ընդհանուր պատսպարելոց տրուած հոգեհացին համար նուիրած են 30 օսմ. ոսկի՝ 3240 ղրուշ, Սիվրի Հիսարի Ս. եկեղեցւոյն մէջի նպաստ Հաստատութեանս շրջագայած պնակներու հասոյթը՝ ձեռամբ Մեծ. մ.ի Յակոբ էֆ. Գալբաքճեանի 2,052, Վսեմ. Սեպուհ պէյ Մագուստ 1,080, Պարտիզակի Ս. եկեղեցւոյն մէջի ի նպաստ Հաստատութեանս շրջագայած պնակաց հասոյթը, ձեռամբ Մեծ. Աղասի էֆէնտի տէր Մկրտիչեանի 1000, Նոր Տարւոյ և Ս. Մնդեան տօնի առթիւ Պարտիզակի շուկային բարեսէր արհեստաւորներէն 1000, Մեծ. Մ.ի Ստեփան էֆէնտի Թասուճեան՝ Սիվրի Հիսարցի, իր հանգուցեալ մօրը հոգւոյն, ձեռամբ Մեծ. Պետրոս էֆ. Քիւչիք Յակոբեանի 540, Վսեմ. Սարգիս էֆ. 432, Համարձում էֆ. Մէնգիլեան 324, Կէլիպոլուի բարեսէր ազգայիններէ, ձեռամբ Յովհաննէս էֆ. Նահապետեանի 263½, Ազն. Տոքթէօռ Խնդիրեան էֆ. յունուար ամսական 216, Նազարէթ էֆ. Մուրատեան, Հարիկ գալֆա Եօզկատցի, ձեռամբ Նազարէթ էֆ. Վարդերեանի, Միհրան էֆ. Կեսարեան, Միհրան և Երուանդ էֆ. Շերիճեան, Կարապետ էֆ. Պալաեան, 216ական ղրուշ, Տ. Յակոբ եպիսկ. Աշոտ Փափազեան, Բարսեղ էֆ. Զըլպաքեան, Արթաքի էֆ. Թէքէեան ի Լիվրբուլ 120ական ղրուշ, Տ. Խորէն քահանայ Գալբաքճեան ըստ իր առաջարկութեան ծուխերէն հաւաքեալ 111 ղրուշ։ 108ական ղրուշ նուիրած են Տիկնայք՝ Աղաւնի Դաղազեան, Բոլանթի Ն. Սէֆէրեան, Հերիքա Հ. Սէֆէրեան, Էլիզա Տէր Յարութիւնեան և Տէրաք՝ Գէորգ Արսլանեան, Ալիքսան Սազդեան, Մհի. Գասնիկ Յովակիմեան, Լեւոն Յ. Կիւլէսէրեան, Սարգիս Կարապետեան՝ Կեսարացի, Յովսէփ Թօլաեան, Ստեփան Զալուգեան, Յովհաննէս և Յարութիւն Մօսիչեան, Յովհաննէս Կրճիկեան՝ Ատաբազարցի՝ վասն հոգւոյ իր հանգուցեալ եղբօր Պողոս Կրճիկեանի, Յովհաննէս Պառաւեան, Ստեփան Համամճեան, Յակոբ Պալիկեան. Մհի. Յակոբ էֆ. Գալբաքճեանի ձեռամբ՝ Սիվրիհիսարցի՝ Յարութիւն Աճէմեան, Գէորգ Տաղտէրվէնեան, Ստեփան Հաճի Աստուածատուրեան, Նազարէթ Գասպարեան և Յովհաննէս Բէօլէեան. Միհրան Էքմէքճեան՝ Պաֆրացի՝ ձեռամբ Առաքել էֆ. Տէր Մովսէսեանի, Յովհաննէս Բէլէկօֆ, Գրիգոր Զօհրապ, և Գրիգոր Պարտիզպանեան։ Տիկին Հռոսի Պաղտասարեան Նիկոմիդացի 80, Էպէկեան եղբարք 80, Տ. Գրիգորիս Արքեպս. Յովհաննէսեան 60, Տիկին Մանանի Տաճատեան 60, Տիկին Մարիամ Եաղուպեան 60, Յակոբ էֆ. Գօրեան 60, Գարեգին էֆ. Ժամկոչեան 60, Թովմաս էֆ. Սուրէնեան 60 ղրուշ։ 54ական ղրուշ նուիրած են՝ Տ. Մեսրոպ աբեպիսկ. Սուքիասեան, բարեսէր տիկին մը ըստ իր ուխտի յունուար ամսական, Տեարք՝ Տոքթ. Տիգրան պէյ Աճէմեան, Տոքթ. Նալբանդեան, Տոքթ. Միհրան Զարդարեան, Մհի. Յակոբ էֆ. Գալբաքճեանի ձեռամբ՝ Սիվրիհիսարցի՝ Յակոբ կէօսթէնեան, Յովհաննէս Ներսէսեան և Կարապետ Մարթաեան, Միհրան Շամտանճեան՝ ի Թիլիպէ, Պետրոս Մօսճեան, Ստեփան Գոլէեան, Խաչատուր Աղլաղանեան, Աստուածատուր Հարէնց, Տիգրան Յովակիմեան, Կարապետ Յակոբեան և բարեսէր ոմն, Զենոբ պէյ Մէրամէթճեան։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 28 մարտ.—Հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ Օլիվիէ հրամանատարը որ Բարեյուսոյ հիւսիսային կողմը կը գործէ, միացեր է Կրոպպէրէ-Լէմմէրի Պոէրներուն։ Անգլիացիները մասնակի ձախողուած մը ունեցեր են Լէտիբրանտի մէջ։

—Ուրիշ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պոէրները գրաւեր են Քիմպըլիէն Բարտէպէրկ տանող ճամբան։

—Կը ծանուցուի թէ Սուազիլանտի մէջ չփոթութիւններ պիտի ծագին։

—Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ Պ. Լաուսըն ծանոյց թէ ամիսէ մը մեծ վիճաբանութիւն մը պիտի բանայ հաշտութեան պայմաններուն վրայ։ Պ. Պալֆուր յայտարարեց թէ կառավարութիւնը կ'ընդունի այդ վիճաբանութիւնը։

—Լորտ Ռոպէրթս իր զօրքերը կը համախմբէ Պէլօվֆոնթէյնի մէջ։ Զորս զօրավարներ՝ Լորտ Ռոպէրթս, Ֆրէնչ, կէթչքոր ու Ռիմինգ միասին պիտի գործեն։ Այս վերջինը Պէլօվֆոնթէյնը պիտի պաշտպանէ. իսկ միւսները պիտի շարունակեն արշաւանքը։

—Բան հաւաք Պոէրներ գրաւած են Տրաքէնսպէրկը։

ԲԱՐԻԶ.—Դուսիա ալ միւս տէրութեանց նման պատասխանած է Թրանսվալի հաշտութեան առաջարկին։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՔՈՐԵԱ

ԲԱՐԻԶ.—Բեռլէրսպուրկէն հաղորդուած լուրերու նայելով Ռուսիա կը ջանայ ձեռք անցնել Պէրզլանտը՝ Քորէայի մէջ։

ՊԷՆԷՏԻԿԻՈՅ ԿՈՄՍԻՆ ՄԱՀԸ

ԲԱՐԻԶ. — Պէնէտիկոյի կոմսը որ 1870ին՝ Գերմանիոյ ու Ֆրանսայի միջեւ պատերազմ հրատարակուած ատեն Պէրլինի Ֆրանսական դեսպան էր, այս առտու մեռաւ։

ԻՏԱԼԻԱ

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ ծայրագոյն ձախակողմը շարունակեց իր խափանարար ընթացքը. բուռն դէպքեր պատահեցան. ատենապետը պարտաւորուեցաւ նիստը վերցնել։

ՏԷԼԱԿՈՒԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ.—Կը հաստատուի այն զրոյցը թէ Անգլիա պիտի վճարէ՝ Լուրէնսօ Մարքէզի երկաթուղիին համար Բորթուկալի կողմէ հատուցուելիք տուգանքը, բայց Անգլիա իրբեւ գրաւ պիտի տիրէ Տէլագոայի ծովածոցին։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ

ՊԷՐԼԻՆ.— Եւմտացոյցի խորհրդարանական յանձնաժողովը պիտի առաջարկէ նոր տուրք մը հաստատել և փոխառութիւն մը կնքել նաւատորմին յաւելմանը համար։ Պահպանողականները ու հողատէրերը պիտի դիմադրեն։

ՍԱԿԱՐԱՆ

Օսմ. թուղթերը այսօր նորէն մէկ մէկ քիչ վեր են՝ հեռագրական գինիերով և Դալաթիոյ Սակարանին մէջ ալ շատ հաստատ կը բռնուին։ Թէև Լոնտոնի Սակարանին հեռագիրը օսմ.քոնսոլիտէի մասին 6 սնդ. պակաս է, բայց Փարիզինը 10 սնդ. երկուքնէ բարձր ըլլալով, ըստ այնմ կը հաշուուին Սակարանին մէջ։

Ֆրանսական ռանդը 10 սնդ. և սպանիականը նորէն 50 սնդ. երկուքնէ բարձր են։ Այս վերջինը վրայ կը դէպ քանի օրէ ի վեր, գլխաւորաբար, որպէս երէկ տեսնուեցաւ մեր հեռագիրներուն մէջ, թագուհին նոր թուղթերուն փոփոխման մասին՝ հրամանագիրը ստորագրելուն հետեւանքով։

—Թրանսվալը ինկած է այսօր և կ'արժէ 71 ուկէս ֆր. միայն Հոս։ Իսկ անգլ. քոնսոլիտէն ա'լ աւելի իյնալով երկուքնէ այսօր, 101.43 է, որ այս հաշուով երկու օրուան մէջ 57 սնդ. կորսնցուց։ Այս ալ կը վերագրուի անգլիական կառավարութեան կողմէ կրկին 40 միլիոնի փոխառութեան մը զրոյցին։

—Վրիպակ.—Երէկ տպագրական սխալով մը, անգլ. քոնսոլիտէն «108.08» նշանակուած էր, փոխանակ «101.81»ի և քոնս.ի նախընթաց օրուան փակումն ալ «25.36» նշանակուած էր փոխանակ միայն «25»ի։ Կը փութանք ուղղել։

* * *

Լրագիրս մամուլը դրուած պահուն Քոնսոլիտէն 25 ղրուշ 5 փր., Երկաթուղին 125 ֆր. ու Թրանսվալը 72.25 կը գեներ։

ՁՕՐԱՎԱՐ ԺՈՒՊԵՌ ՄԵՌԱԾ

Սակարանին մէջ կ'ըսուի թէ զօրավար Ժուպէռ մեռած է։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՅԻՄ			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	25
Ամէնէն բարձր գին	»	25	02 ½
Ամէնէն վար գին	»	25	25
Բումէլիի երկաթ. զոց.	Ֆր.	124	⅜
Ամէնէն բարձր գին	»	124	¾
Ամէնէն վար գին	»	124	⅛
ԲԱՑՈՒՄ 16 Մարտ			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Բ. Դ.	25	02 ½
Բումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	124	¾
Օսմանիէ		418	—
Ռէնտի		315	—
Օսմ. Պանքա		5.5	—
Ֆռէյտի ժէնէրալ Օ.Ա.Ա.		2	35
Ցօս. Օ.Ա. Նանմ է Վալէօռ.	Ա. Ո.	0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	35
Թրամուէյ բաժնեթ.		685	—
» ժուբսանս		220	—
» պարտաթ.	Ֆր.	481	—
Քարոտի Դ. Ցոյսու	»	479	—
Թրանսվալ	»	71	—
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 ֆրանկնոց	Ղրշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	110	07
Ռոլ էմպէրիալ	»	90	05
Քրիմլիզ	»	51	07
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	09
Մէճիտիէ	»	94	25
Բուլպի Ղրշաղրամ	Օ. Ո.	»	60
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	12 ½
» » » չէք	»	110	30
Բարիզ » »	Ֆր.	22	90
» » » չէք	»	22	80
Պերլին անտոկոս չէք	Մարք	18	61
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	22	04

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 28 Մարտ

Անգլիական Քոնսոլիտէ	101	43
Օսմանեան Ռանթ սէռի Բ.	46	50
Օսմանեան Ռանթ սէռի Դ. բաց.	22	75
Օսմանեան Ռանթ սէռի Դ. զոց.	22	69
Օսմանեան Պանքա	12	87
Ռուսական 1890	104	87
Հելլենական 5 %	41	—
» Մօ օրոլ	47	—
Պուլկարական 1888	86	—
Էգիպտական իւնիֆիէ	104	75
Զարթրըտ	3	72
Տօմինիալ	101	—
Թրանսվալ	2	87
Այտոն երկաթուղի	10	-
Փոխառիսուռ էն	25	450
ԲԱՐԻԶ, 28 Մարտ		
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	» 101	90
» » 3 ½ %	» 103	15
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ. 22	07
) զոց.	» 23	15
» » » Բ.	» 46	25
» » » Դ.	» 26	82
Օսմ. Կայս. Պանքա	» 571	—
Օսմանիէ	» 423	—
Բումէլի երկաթուղի	Ֆր. 127	—
Օսմ. մաքսատուն	» 508	—
Օսմ. Ռէժի	» 315	—
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	486	50
Բէռէտի Լիոնէ	1118	—
Բարիզի Պանքա	1171	—
Իտալական Ռանթ	» 94	30
Պայանական արտաքին	» 73	47
Էգիպտական իւնիֆիէ	104	75
Թրանսվալ	» 73	—
Զէք Լոնտոնի վրայ	» 25	210
Դրամագեղ	» 03	50
Զարթրըտ	93	—
ՊԵՐԼԻՆ, 28 Մարտ		
Ռուպլը	» 216	50
Բումէլիի երկաթուղի	» 121	50
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	» —	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	» 20	275
ՎԻԵՆՆԱ, 28 Մարտ		
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	» 218	90
Բումէլիի երկաթուղի	» 121	40
Օսմ. Ռէժի	» 154	—
ՊՐԻՍԼԷ, 28 Մարտ		
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	22	90
Բումէլիի երկաթուղի	124	½

Տ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՍԱՄՆԱԲՈՅԿ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4ոդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

Ա Զ Դ

Օսմանեան կայսերական Պանքան 1 մարտի 1900 (Ն. Տ.) թուականէն սկսելով, հաշուէ ի հաշիւ կարգադրութեանց մասին փոխանցական (virement) դրութիւն մը պիտի գործադրէ, որով ամէն անոնք որ յիշեալ դրամատան հետ հաշիւ ունեցողներուն արամադրութեան ներքեւ կը դնէ, և կը խնդրէ անոնցմէ յանուն հարկային շահու իրենց աջակցութիւնը ընծեռել այս նորաձեւութեան կիրառման, որ մեր հրապարակին դրամական շարժումը աւելի պարզ և ապահով սահմանի մը մէջ դնելու կը ծառայէ։

Թիւ. . . 19

Կ. Պոլիս

ՏՊԱԳԻՐ ԴՐՈՇԻ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Փոխանցումն Օսմ. Կայս. Պանքայէն Կը խնդրուի Օսմ. Կայս. Պանքայէն Է.Ա.ի դրամանցին հաւատոյց անցընել։

Օսմ. Լիրա, մեր հաշիւը պարտադրաց ընելով։

ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԻԼԱՆ

Բոսքա վէ Թէյէկրաֆ Նէզարէթիճէն

Բոսքա վէ Թէյէկրաֆ Նէզարէթիճէ միւպաեասը իգթիզա իտէն օն տէօրթ պին մէքթուբ էրսօ թէլի միւնազասաեա վազ իտիլտիկիտէն իթթասընա թալիպ օլանլարը նումունէէ վէ չէրայիթինի կէօրէրէք բէյ սիրմէք իւզրէ եիւզտէ օն նիսպէթինտէ թէյէինաթ ազէյէրինի վէ եախսատ Տէրսաատէթ մուգավէլաթ մուհարրիրլիկի իլէ Թիճարէթ օտասընտան մուսատտագ քէֆիլէթ սէնէտլէրինի համիլէն ճումատան մատա պէկհէր կիւն նէզարէթը միւշարէյէկհա մէհլիսը իտարէսինին միւպաեասաթ վէ միւնազասաթ շուպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէյէրի իքինճի տէֆթա օլարագ իլան օլունուր։ 564

Ֆի 15 մարտ սէնէ 316

—)(19)(—

ՆԻՔՕԼ ՄԷՅՐԱ

ԿՌԱՊԱՇՏ ՀՆԴԻԿՆԵՐԸ

Ռ. ՄԱՍ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԴԷՊՔԵՐ

Դ.

ԱՆԱԿՆԿԱԼ ՄԸ

Ցաւորդաբար ամէն սենեակ մտան և ամէն տեղ խուզարկեցին։

—Այս մարդը անգտանելի է, ըսաւ միս Տէպորա, ամէն տեղ փնտռեցինք զինքը։

—Բայց սա տեղէն, պատասխանեց Բէնսօնէ որ կիսովին ծածկուած դուռնէ մը պանդոկին ներքին բակը նշմարած էր։

Երքուքն ալ հոն մտան։

Եւ հաղիւ ներս մտած էին, երբ Բէնսօնէ յանկարծ կեցաւ, և սկսաւ մտիկ ընել։

Խեղդուկ հառաչանքներ կը լսուէին։

—Կը լսէ՞ք, ըսաւ Տէպորա։

—Այս՛, կարծես օգնութեան կը կոչեն. աւելի սա կողմէն կու գայ ձայնը։

Եւ երկուքը մէկ վազեցին դէպ ի այն յարդանոցը՝ որուն մէջ պանդոկապետը Սիթան բանտարկած էր նոյն առտուն։

—Օգնութիւն, օգնութիւն, կ'աղաչակէր խեղճ աղջիկը. գթացէք վրաս, ազատեցէ՛ք զիս։

Բէնսօնէ ու Տէպորա հրեցին դուռը, բայց բանալիով գոցուած ըլլալուն չկրցան բանալ։

Երիտասարդը մինչեւ բանալին ծակը ծռեցաւ և ըսաւ.

—Ի՞նչ կ'ուզէք. դուռը գոցուած է. չէ՞ք կրնար ներսէն բանալ։

—Բանտարկուած եմ, կապուած, կաշկանդուած և մահուան սպառնալիքի տակ, պատասխանեց Սիթա՝ այս անգամ անգլերէն լեզուով։ Ազատեցէ՛ք զիս։

Բէնսօնէ ալ չսպասեց։

Ուժգին հարուած մը տուաւ դրան ու կոտրեց զայն։

Սիթա գետնին վրայ տարածուած էր, հագուստները խառնակ վիճակի մը մէջ, դէմքը այլակերպած։

Խեղճ աղջիկը չէր կրցած ձեռքերն ու ոտքերը ազատել այն շուանէն՝ որով Բապէր կապկանդած էր զինքը։

Բէնսօնէ ու Տէպորա անոր օգնութեան փութացին ու քանի մը վայրկեանի մէջ ազատեցին զայն իր կապերէն։

Սիթա, երբ ինքզինքը ազատած ըզգաց, չփոթեցաւ մնաց թէ ինչպէ՛ս չնորհակալ ըլլայ երկու երիտասարդներուն։

Եւ ա՛յն աստիճան յուզուած էր որ չկրցաւ ինքզինքը բռնել ու նուազեցաւ։

ԴԷՊԻ ԿՈՆՏԱԲՈՒՐ

Երբոր Սիթա ինքզինքին եկաւ, դէմքին վրայէն դեռ սարսափի արտայայտութիւնը չէր վերցած։

—Շնորհակա՛լ եմ, շնորհակալ եմ, ըսաւ երկու երիտասարդներուն։

Եւ երկրորդ անգամ մըն ալ ուզեց բռնել անոնց ձեռքէն, որպէս զի համբուրէ։

Տէպորա ու Բէնսօնէ զայն վեր վերցուցին։

Սիթա քիչ մը ատեն չուշի եկաւ ու ըսաւ.

—Օ՜հ, ազատեցայ վերջապէս..., ազատեցայ. միայն թէ մի՛ լքէք զիս։

—Ի՞նչ բանէ ազատեցար, հարցուց Բէնսօնէ։

Սեւոյ աւելցուց.

—Այս տան մէջ տեղի ունեցող ամէն բան չա՛տ տարօրինակ է։ Ըսէք նայիմ, բայց չո՛ւտ թէ ինչո՞ւ այս վիճակին մէջ բանտարկուած էք հոս։

Սիթա խոր հառաչանք մը արձակեց։

—Գիտէք որ, ըսաւ, կեանքս ձեզի կը պարտիմ։ Ամէն բան պիտի բացատրեմ ձեզի, բայց եւաքը։ Նախ, կը խնդրեմ ձեզմէ որ զիս շատ հեռու տանիք այս երկրէն, հեռու, որչափ հեռու որ կրնաք։

—Ձեզ տանի՞լ, աղաղակեց Բէնսօնէ, ատիկա անկարելի է։ Մեծ պարսականութիւն մը ունիմ կատարելիք, և այս պահուս անկարելի է որ կնոջ մը հոգը վրաս առնեմ։

—Ուրեմն կորսուած եմ ես..., կորսուա՜ծ...։

Ու նորէն Սիթայի դէմքը խռովքի մէջ ինկաւ։

Կը դողար խեղճ աղջիկը։

Այդ միջոցին Տէպորա առաջ անցաւ՝ վերջին ծայր յուզուած՝ երիտասարդները դուշիին յուսահատութենէն։

—Բայց՝ գէթ ըսէք, ըսաւ անոր, թէ ո՞վ էք, ի՞նչ է ձեր անունը, ո՞ր ընտանիքին կը վերաբերիք։

—Սիթա կը կոչուիմ, պատասխանեց քրմուհին։

—Ո՞ւր կը բնակիք։

Սիթա վարանում ցոյց տուաւ պատասխանելու համար։

Վերջապէս, ինքզինքին վրայ ճիգ մը ընելով մրմնջեց.

—Կոնտաբուր կը բնակիմ, Քալիի մեհեանին մէջ։

—Կոնտաբո՞ւր...։

ԷՔԻԹԱԳԼ

Ամերիկեան ապահովագրական ընկերութիւն կենաց

Աշխարհիս Է՛Ն հարուստ և Է՛Ն հզօրը

Տնօրէն Թուրքիոյ, ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Ամանիատի խան

Ի դէպ մահու ապահովագրութիւն

Միայն 20 տարեվճարով

Մահուան պարագային տարեվճարը կը դադրի

(Vie 20 primes)

ՕՐԻՆԱԿ

Տարիք 35. գումար 100,000 ֆրանք ի դէպ մահու վճարելի

Ուրիշ ընկերութեանց թարիֆի համաձայն տարեվճարն է	ֆր.	4140
Էքիթապլ ընկերութեան » » »	»	3408
Տարեկան տարբերութիւն ի նպաստ Էքիթապլի	ֆր.	732
20 տարուան մէջ » » »	»	14640
100ին 5էն բաղադրեալ տոկոսով	»	25414

Այսինքն աւելի քան 6 տարեվճարի խնայողութիւն մը

Ի ՆՊԱՍՏ Է՛ՔԻԹԱԳԼԻ 489

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրգ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոսքվա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵՆԴ.— ՈՒՂԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԲՐԿԱՏ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,338 ֆր.
1898 ի հասոյթք	34,775,462 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	164,172,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԵՒՐՄԷԻԶ

Ղ.-ԳԼԽ.-ԴԱՐՊԱՊԷՏ վրայ (էֆ տէրէ Մուսուրան)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԷՈՖՕՐ ԲԷՐԲԷՆ 524

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1900 Մարտ 1 (Ն. Տ.) հինգշաբթիէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻՆ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 խառն Առտու. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՕՂ Կառ. Թ. 221 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
10	25	մկն. Էսկի-Շէհիր	ժմ.	1	25
11	7	» Կէօքճէ քըսրք	»	12	45
12	5	» Սապանճը բունար	»	12	3
12	59	» Ալաեունտ	»	11	7
1	41	» Զէքիւրլէր	»	10	24
2	37	» Տէօյէր	»	9	32
3	6	» Իշսանէյէ	»	8	50
3	30	» Համամ	»	8	23
3	44	» Կազլիկէօլ համամ	»	8	14
4	31	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7	43
5	11	» Պէօյիւք Զօպանլար	»	6	50
6	4	» Զայ	»	6	3
6	53	» Իսհաղլու	»	5	12
7	17	» Եասսիճան	»	4	45
7	46	» Ագ չէհիր	»	4	23
8	18	» Ազալի քէօյ	»	3	45
9	—	» Զավուչճը քէօյ	»	3	7
9	38	» Իլկին	»	2	35
10	25	» Գատրն-Խանը	»	1	43
11	18	» Սէրայ-Ինի	»	1	1
11	50	» Մէյտան	»	12	23
12	52	» Բունար-Պաշը	»	11	18
1	30	ժմ. Գոնեա	մկն.	10	30
իրկն.				առտ.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐԷՆ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻՆ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 112 խառն Առտու. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՕՂ Կառ. Թ. 121 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
12	20	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմ.	11	20
1	6	» Ագ Պունար	»	10	36
1	48	» Այբիւ Թէօյ	»	10	1
2	34	» Պէյլիք Սխուր	»	9	7
3	44	» Սարիքէօյ	»	8	2
4	38	» Պիչէր	»	7	1
5	20	» Սասիլէր	»	6	19
5	58	» Պէյլիք Քէօփրիւ	»	5	49
6	50	» Բօյաճի	»	5	—
8	10	» Մալի Թէօյ	»	3	35
9	10	» Սէնճան Թէօյ	»	2	27
10	—	ժմ. Էնկիւրիւ	մկն.	1	35
իրկն.				առտ.	

ՀԱՄԱՐԻՏ.—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 426 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՕՂ Կառ. Թ. 425 խառն Առտու. Ժ.	Վ.
7	22		6	25

ԱԼԱԵՈՒՆՏԷՆ ԲԷՕԹԱՀԵԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առտու Ժ.	Վ.	Թ. 324 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առտ. Ժ.	Վ.	Թ. 323 խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
1	5	11	15	մկն. Ալաեունտ ժմ.	12	30	10	35
1	25	11	35	ժմ. Բէօթահեա մկն.	12	10	10	15

ՏՈՔԹԷՕՐ Ց. ԱՐԱՊԵԱՆ

Ծանօթ ատամնաբոյժ Բարիզի

Ի ՍԻՐԹԷ տը Բերա, թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ր. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալբան։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ՈՑԺԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ՕՇԱՐԱԿ

Բարիզի առաջնակարգ բժիշկներէն Տոքթ. Լօռան տիւ Պօա կը գրէ. «Բաղմաթիւ հիւանդներու վրայ ըրած յաջող փորձերս զիս համոզեցին որ, Է.ԼԻԲՍԻՐ ՎԻԹԱԼԱՆ յոգնած ու տկարացած անդամները զօրացնելով երիտասարդական ոյժ և թարմ կեանք կը պարգեւէ մարմնոյն։ Նախ արիւնը կը մաքրէ, կը զօրացնէ ու ատիճանաբար կը բուժէ տկարութիւնը, մէջքի և ողնայարի ոսկրներու ցաւերը, վատուժութիւնն ու անբուժելի հոչակուած ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ։ Մննդական գործարաններու յատուկ ազդու դեղերովը ծանօթ Բրոֆ. Միտի պատրաստած այս Է.ԼԻԲՍԻՐ ՎԻԹԱԼԱՆ կազդուրիչ, գրգռիչ և մարսեցուցիչ բլլալով, ծերերը, ապաքինողներ և զեղծումներու պատճառով անկարողութեան ենթարկուած անձեր անհրաժեշտ է որ փութան օգտուիլ այս քաղցրակամ էլիքսիրին ապշեցուցիչ յատկութիւններէն։ Կը ծախուի Դասպեանի, Քիւչիւքեանի, Մէշիքիի, Վենտեցիանոսի դեղարաններուն ու մթերանոցներուն մէջ։

527 7—52

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՍՔԷՐԻ

(6) Շէհրի սէքսէն զրուշ իմարը Կիւլհանէ փիրուզը իթխալինտէքի պագալ տիւքեանները միւտէթը քօնթրաթօսը Շուպաթ Նիհայէթինտէ միւնգազի օլմաղլէ մէզքիւր տիւքեան իշպու իւշ եիւզ օն ալթը սէնէսի Մարտրնան իթիպաքէն իմարէ վիրիլէճէկինտէն Թալիպ օլանլարըն մագամը ալի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուժուսիէ տարիէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի իլան օլունուր։

(7) Ինշաաթ վէ Թամիրաթը մէրքէզիէ իշէն միւպահաա օլունճաղ էնվայը քէրէսթէ իլէ գարա չիվի վէ գարֆիցա, չինկօ, չիմէնթօ, թաշ, գում, ատի չալը վէ քէսմիւր քիրէնի, ճամ, պոեա կիսի լէվազիմաթն այրու այրու միւնագասալարը վէ չէհրը հալը բուամինն օն իւշիւնի բէրչէմսէ կիւնի իհալէի գաթիէսի իմրա վէ միւթաագաը ճուսմա իրթէսի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնզիլաթը գապուլ օլունճաղընան Թալիպ օլանլարը Թարիխը իլանտան իթիպարէն ինշաաթ տարիէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի իլան օլունուր։

(8) Նէֆսի Սէլանիկլէ Պէյլիւք վէ Քիւշիւք Գարապրունլար վէ Լանկազա վէ Էյվաթը վէ Պաղըճա գարիէլէրի իլէ մէվգաը սաիրէտէ պուլունան սասքիրը Շահանէ էրզագընը իթաեա պուրաճա Թալիպ օլանլարը մագամը ալի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուժուսիէ տարիէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի իլան օլունուր։

3—3

ԲԱՑ ՆԱՄԱԿ

Զբաղումներս ստիպած էին զիս նստողական կեանք վարել, որուն հետեւանքը ամէն օր կը տառապէի ՊՆԴՈՒԻԹԵՆԷ ու ՊԱՍՈՒՐԻ։ Շարունակ գլուխս կը ցաւէր, աչքերս կը մթննային, ստամոքսս կը խառնուէր և օր մը հանդիստ չունէի. Պասուրէն գոյացած պուշտերը մանաւանդ միշտ կը խշխշային։ Թշկի մը յանձնարարութեամբ Տ.Ռ. ՖՐԱՆՔԻ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐը գործածելէս քիչ յետոյ ստամոքսս շակուեցաւ, գլխուս ցաւերը անցան. պնդութիւնը ատիճանաբար թշկուեցաւ և ոչ Պասուրէն և ոչ ալ պուշտերէն հետք չմնաց, և հիմայ Տէր. Ֆրանքի առողջութեան դեղահատերուն շնորհիւ կատարելապէս առողջ կ'ապրիմ։

Ֆրանսա Սէն Լօռան գաւառին կառավարիչ. ԱԼՖՐԷՏՕ

Վերոյիշեալ դեղահատերը ճշմարտապէս միակ դարմանն են, պնդութեան, պասուրի և անոնցմէ գոյացած ամէն կարգի հիւանդութեանց. կանոնաւորաբար գործածուելով, ստամոքսն ու աղիքները կը զօրացնեն ու մարսողութիւնը կը դիւրացնեն։ Կը ծախուին Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները։

479 12—26

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՛Ր Ց. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԷ 396

(Ներքին գործերու գրասենեակի դիմաց, Ֆիլիպ Զէյնէլեանց դէմ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատանջալի ցաւած ակառներն ցաւ տալուն կը լեցնեն. ցաւազրկելու և բնական վիրաբանութեան պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նաւրը, ճաշակաւոր, և դիմացկուն արհեստական ակառներ կը պատրաստեն, յոր և նման ընկերներ, փնտրել նպատակով, ծանոթանան, և ապա պրոմանուին երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թարմ լեցուցիչ գեղերու և ամենակատարելագործեալ ատամներու միջոցաւ, առանց ցաւի տատանումներուն։

Ց. Դ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (Փէյթ ին օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (Փէյթ ին գէնէր) հիւանդ կընդունի։

Ծանօթ.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՁՈՒՆԻՆԹ !! 197

ԼԷ ԲՐՕՎԷՆՍ ՐԷՅԻՆԻ

LES PROVINCES RÉUNIES

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Քննիչ Տնօրէնութեան Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՇՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէֆիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

ԼԱՆԹՌԸ

ԱՐԵՒԵԼԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն.	1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 320 միլիոն։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ֆ. Ֆ. Կոմս Էմմոն Զիչի, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռոմոլֆ Հոֆոս, Դեր-Նախագահ.
» Ժոզէֆ Հոֆոս, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գոլոմոն Նաքօ, » » » » »
» Անթուան Բրօքէշ մ'Օսթէն.
Թէոտոր Բոնձէն
Ժան դը Վէնինկ-Ինկլենհայն
Կառավարութեան Քոմիսէր
Ֆ. ԺԱՆ ՄԻՒՐ, կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական
Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, ՍարաֆՕղլուի առուն։
ԱՐԵՒԵԼԻՑ ՀԱՄԱՐ 202

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենաճին Միջազգային Ընկ.ն Կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յՍԼՌՈՊԱ

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլիթէ փողոց (Պուլվար մէ դ'Իտալիէնի անկիւնը)։ Ընկերութեան չէնքերն այժմ կը վերաշինուին, որով իր գրասենեակներն առժամաբար փոխադրուած են Նոդռ-Տամ մէ Վիքտուար փողոց Թ. 42։

1898 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատասխանատուութեան գումարն է Մէկ Միլիարտ Քառասուն Միլիոն ֆր.։ Ապահովագրութիւն որ կը բռնի՝ 4,545,160,943 ֆր.։ Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիարտ 320 միլիոն։

1898ին հնչուն դրամով վճարելի չահերն են 14,400,000 ֆր., 1897էն 1,424,000 ֆր. աւելի։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ ունի 300,000է աւելի անդամ, որոնք Ընկերութիւնը կը կապմեն, որոնց կը պատկանի Ընկերութիւնն և որոց կը վերաբերին Ընկերութեան բոլոր չահերը։ Եթէ մասնակից է, և կամ ապահովեր է, խնամ չահկան է ձեզի համար ճանչնալ Ընկերութեան մասնաւոր կարգադրութիւնները։ Օրինակի համար մասնաւոր տեղեկութիւններ ուզելէ իբրեւ հասոյթաբեր գործ ապահովագրութեան վրայ որ հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսունի։ Նոյնպէս տարեվճարներու եռամսեայ ուշացումներու ձեւով ապահովագրութեան վրայ, ի դէպ մահու որոշեալ ժամանակամիջոցի մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ.

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ն. ՈՒ. ՀՈՒԹՕՎ ԵՒ ԸՆԿ.
Քննիչ-Պատուիրակ
192 Ա. ՁՈՒՀԱՃԵԱՆ
Վայմատ փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՖԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ՀՅՍԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ

Ոչ ոք ոչ երբեք անցած է Ատլանտեան Լիմէրս և Ֆրանսական գիծ

Անուանք	Թոնն	Անուանք	Թոնն
Ումպրիա	7718	Գոռնիա	4581
Իբերուրիա	7718	Մամարիա	2574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	3409
Ուրանիա	7268	Ազիա	2892
Բավարիա	5587	Մարակոսա	2164
Սէֆալոնիա	5547	Թարիֆա	2246
Վալիա	4809	Բալտիրա	2144
Ծիլիա	4557	Թրինիատա	1894
Ալէքսը	2443	Մարոզզա	1855
Ֆէնսալ	1876	Գամբանիա	12956
Շէրպուրկ	1614	Լաւրանիա	12950
Գ.ոլոմոնա	4845		

Ալէքսը շոգենաւը, նաւապետ Հուիթսը, Լիվերբուլէն հոս հասաւ։

Ցավմա շոգենաւը, նաւապետ Ճէֆֆրիս, Լիվերբուլէն ճամբայ ելած է և շուտով հոս կը հասնի։

Դիմել առ. ՃՈԼԻ և ՍԻԿԷՐ
Joly et Seager
Մէյմանէթիի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Գարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ Տիեզերահռչակ հմբաւ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Պահանջելու է հեռեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր

ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրաւունքով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուականը (Օ սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Օսկերութեան կեդրոնատեղին Կա ՈՒԻՍ ԵՏԷՆ խան, Գարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ Պ. Ալպէր Սիմբոն Ցակոբեան խան, Վէյվոտա փողոց Թիւ 67

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Ցամ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի Ճամի հավուսը փողոց, Օսմ. Նամատեան դէմը

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զաւօխ Մարբուճճիլար, Զարչըլը խան, Թիւ 21 194

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԱՏ

Շաբաթը հան. Կ. Պոլսոյ և Օպշոյէ

Անուանք	Թոնն	Անուանք	Թոնն	Անուանք	Թոնն	Անուանք	Թոնն	Անուանք	Թոնն
Ալպանս	1088	Ֆոմ	1497	Կոզ	1011	Մալմ	724	Բոզարիս	188
Ալէքթօ	3607	Գոնկ	2903	Կրուանս	1395	Մարէնկս	2273	Սաֆֆօ	1113
Անտէլս	1541	Գոթաս	895	Հիրս	775	Մարգէլլս	3709	Ցիրթս	1735
Արիսուգ	2377	Էիտս	4811	Հիտալկս	1581	Մէրքատոր	3557	Միլիս	1193
Գասանս	1522	Տօմինս	937	Հինտու	3720	Միս	1057	Մէրս	1200
Գորտոնս	1264	Տուրս	2383	Հորատիս	3800	Մոնդէվէլիս	1735	Թասս	1328
Գրաֆս	1076	Տրարս	1713	Հուսարէր	596	Մուրիտս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնս	841	Ցինամս	504	Իսկս	2254	Նէրս	1088	Թորթս	3327
Գրիֆֆալս	4481	Իպրս	2464	Խատոն	5540	Օհիս	4100	Թոլէտս	1470
Դէլրս	1671	Իլտեբրատ	1520	Ցիւնս	1080	Ցնիտրիս	4036	Թորբիտս	487
Դանիրս	1387	Իրաս	1481	Փէլս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպինս	2439
Գամէս	1244	Ցիտս	954	Քոլրինս	2307	Բալերմս	1637	Վասրս	1944
Գաղս	1094	Ցինլանտ	1828	Քամս	1700	Բոլս	540	Քոլս	1289
Զիրալս	3729	Ցիլանինս	849	Լէս	1055	Բրալիս	2229	Քոլմանս	2596
Միսէրս	1834	Ցրանսիսքս	4582	Լէբանս	2279	Բինտատ	1363	Եէս	1850
Ցլիս	2697	Գաբլէս	3060	Լիվրս	1643	Բոլս	1613	Զէրս	1200
Գոլորատս	4235	Գիրանս	1243	Լորենցս	3191	Բոմէս	1789		

Ֆլիս շոգենաւը, նաւապետ Ճոնսը, ընդհանուր վաճառքով Հալէն մեկնած է ամսոյս 24ին և Ապրիլ 6ին հոս կը սպասուի։

Լորենցս շոգենաւը, նաւապետ Ուինկ, ընդհանուր վաճառքով պիտի մեկնի Հալէն ամսոյս 28ին ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Մարբլլս շոգենաւը, նաւապետ Ճոնսը, ընդհանուր վաճառքով պիտի մեկնի Հալէն ամսոյս 31ին ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

ԳԺՈՒԱՐԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆ ՈՒ ԿՈՒՐԾԻ ԻԶՈՒԱՆՔԸ

Եթէ չդարմանուին, վտանգաւոր են մինչեւ իսկ խեղդամահ կը պատճառեն։ Կանոնաւոր շնչառութիւն չընողը, ծանր բեռան մը տակ կը ճնշուի, շնչափողը կը խեղդուն, և կուրծքը չի կրնար հանգիստ ընել։ Դարմանին համար բժիշկներ մտահոգ էին և գիտութիւնը գտաւ իր Բիրի Սիկնէթն ու Փոշին, որը կ' Նապէս կը բուժեն, կուրծքի իզուանքը հաղն և շնչառական հիւանդութիւններ։ Բժիշկներ կը յանձնարարեն այս դեղը Բարիզի և եւրոպական ուրիշ հիւանդանոցներու մէջ միմիայն ԷՍԲԻՐ կը գործածեն այս հիւանդութեանց համար։ Կը ծախուի Բարիզ Սէն Լազար փողոց թիւ 20 և մայրաքաղաքիս ու գաւառներու դեղարաններուն մէջ։ 497 15—

COMP ROSSI

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒԵՆԱՒՈՒՏԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Գ. 14/27 Օտէսա ժամը 4են յետ միջօրէի։
Դ. 15/28 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10են միջօրէէն առաջ (հարաւային Լավ Աղեքսանդրա, Բորտ-Սաիտ, Յաֆա, Պէյրութ եւ Գազա)։
Ե. 16/29 Օտէսա ժամը 9են միջօրէէն առաջ։
Ծ. 16/29 Իսկէլոյս, Սինոպ, Սամսուն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Թիրէ եւ Գ... Ցում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր 17/30 Օտէսա ժամը 4են յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷԼԵԱՆ ԵՒ ՀԱՍԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՖԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ

Ապրիլ 2ին Միգկրէլի, Անատոլուիեղերք

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Ապրիլ 3ին Միգկրէլի, ուղղակի Մարսիլիա։
Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար։
Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Հինգերորդ կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեան համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Բարաֆի վրայ։ 516 Թ. ԲԷՐՊԻԼ

Աբաջանաէր ՁԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ